

HIBRU

Hibru yokwowa ya yokwo pr̄ieiya Hibrumi iikamim yipiki naingwo tibmiiyim Jisis siiram ya sima winki aeya. Hibru iikamim yim Juda iikamim simiir inig whir ieya. Mi krima ninokn̄nkin tani, ta yokwo aiirin nh̄inga piyamisi winkiya. Mi inkam̄n w̄nkiyin siya h̄iniina k̄igin Juda simiir iikamim naingwo tibmiiyim k̄irie rani sima simiir naingwo tibmii wina saiir haiburgigam t̄irkim simiir biyan siȳūn Mosesni siȳū komii si napiyin ini siiramar swoki amim. Mi ta yokwowa iikam imiirin min boinkika Jisis̄n Adi Komii siir ȳinisim̄n ini paekwosim ikim mi Moses ini simiir haiburin. Mi ta Jisis siir miya ya ini Mosesni miya saiir kou ywowa. Mi ta Jisis siir nh̄ieya yipiki dim̄n biyie biyeyim sim haiyoprimdiȳum̄iigiya ya ini wraisumi nh̄ieya saiir haibura. Jisis siya omwai h̄iriyar waiyayokiyokiigin. Mi ta h̄iriinan saiirsika siya simiir asi boinkikin sima Jisis siiram naingwo tibmiiyim yipikin biigibiyan prisin inig komiigakin. triig.

Yaiya Adi Komii siir ȳinisim̄n siya hauuga krimiirin.

¹ Bidi bidiniyar̄n ii whiekakim bidi yamkiyim Adi Komii krimiir Wan̄n siya siir yayim profet kamim simiir boin̄m̄mauugin, siȳupai siȳupaiyim simiir. Mi ti yayim profet kamim sima ini krimiir brougaeyim simiir hauugiyim. ² Mi ta iya dig kingiin nwowi Adi Komii siya ta siir yaiya wi siir ȳinisim̄ iir hauugi. Mi ȳio siya wi krimiir swoki kwabōnm̄mauuwi. Adi Komii siya siir bidi yimbin̄n siir digworaekwo whiekakim simiir haiyim. Mi biya Adi Komii siya siir boin̄n mi siya ini siir yai imiirar wakaeyoknan. Mi siya ninomor nu sowiir digworaekwo imiirin asi nonkwokwokikim. ³ Ti siir ȳinisim̄n Jisis

siya krimiir niisiimauugin dimin komii komiiyim paenan niuyaiyim Adi Komii siirim, siir yinisimin ini siir Adin siir hiriinana ywowin. Siir yaiya saeya kiriekaka, digworaekwo whiekakim ninomor nu sowiirim siyar sibgu kigirkaki. Mi siyar naokin paeyin hiiniya nironinkinin siirin, iikamim simiir dimin biyeyim ini siyar haiyopri-imdiyumiigiyim. Mi siya ha swoki insiin idwonamin mi siya ninomor koua hiriir yam mi siya Adi Komii siir ina inig miya ini idwoiu inkam komii nu kigriraowiyin siir hiriinan. Iriig.

Adi Komii siir yinisimin siya ini paekwosimim simiir haiburim

⁴ Dimusi rani, siya ini Adi Komii siir ina inig miya nidwowin mi siya ini paekwosim whiekakim kou hir nwowim simiir haiburim. Mi ti inigin Adi Komii siya hauuwun siya iriipi hiriinan siya ini paekwosimim simiir inig imiir haiburim. ⁵ Dimusi rani, biya Adi Komii siya paekwosim imiirin hiniina bi boinkin,

Kima kariir yinisimkim, panao kara pi hiniina boinki kara kimiir Adgin.

Adi Komii siya paekwosim simiirin hiriinan yai bi swoki boinkin. Niingaka, niinga kiinga. Siya Jisis siirara boinkin.

⁶ Biya Adi Komii siya siir yinisim yinhaomiyinin siirin nu tiriir nikropkiyam minin mi siya paekwosim simiirin hiniina boinki, kima ti kariir paekwosimim kima siir inig iir hainan-prapraski.

⁷ Mi siya yai nhirim paekwosim simiirin hiniina boinkin, paekwosim sima kariir miyan inkam dwo mi simiir miyim opudnan hugidudu mirii. Mi simiir kirieya paenan diudkwakwa.

⁸ Mi siir yinisimin siirin hiniina boinkin,

kira ini Adi Komii ywowin kariir hiriinan. Kira inkam komii digworaekwo whiekakim simiir kigriraowiyin wi siir hiriinan nwowi. Inokinokin digworaekwo whiekakim kira wi wadieyar sibgu kigriraowi.

⁹ Kira wi siyiu miyik miyikim simiiraramar naingwowi mi kira wi dimin biyeyim wi simiiram naingwori. Kara kiriir Adi Komiiyin kiriirin wi kara nokmwın okwohaiginiwi, inig komiigak nwowamin mi kira wi maigimairga komiigakar nwowi. Mi ta maigimairga wi iikam whiekakim simiir maigimairga imiir haiburi.

¹⁰ Mi Adi Komii siya hiniina swoki boinki, Biyan Inkam Komii, kira bidi bidiniyarın nu ninomoro kiriir ingar nonkwokwoko.

¹¹ Mhoiyya ninomor nuwo sowa wa digiguski mi ni kira ningaka. Inokinokin wi hiriyar nwoyokiyokii mi ninomor nuwo yo wi wro namwoiwi yuis wronan.

¹² Mi yio ini inkamin yuis kaba nitkaigiyya mi yaeya yuis win swoki haiyyin mi ha niyyin ini siir hiriinan ywowin. Mi kira nu ninomoro sowiirin wi hiriinanar mi digiguskii. Mi wi yaeya nu ninomor win swoki onkwokwoki mi ni kira wi hiriyar nwoyokiyokii ami, wi kisina rani.

¹³ Biyya Adi Komii siya hiniina boinkin, kira wi kariir ina inig miyya nidwowi, maeyaua inkam komii siya nidwowiya saiir. Mi kira wi hiriyar nwoyokiyokii mi wi iyya kara kiriir sauan omomin simiir nonkwobumbuninkin iuguski wi saiir nadigiwi.

Adi Komii siya ti yayim simiirin paekwosimim simiir bi boinkin. Ningaka. Siya siir yinisim iirarar boinkin.

¹⁴ Mi yipikim paekwosimim, ha? Sima naeyiunankim mi dimin taeminim Adi Komii siya boiniyim sima pa wakaeyokna diriraerari. Mi siya simiirin iikamim naingwo tibmiiyim simiirim yikropki simiir whinkinsiisim Adi Komii siya nimbiniim nanmaiwarkainam simiir. Iriig.

2

Adi Komii siya krimiir swoki anmaiwarkainaei yio dimin komii ieyairgin.

¹ Dimusi rani, Jisis siya Adi Komii siir yinisimkin digworaekwo whiekakim ini siyar kigirkakim mi krima krimiir kwoinaw haigi nonkworinu saiirin digiumii kipi haimriiyugi, wim wi ini haniin kima kima priiyakiririkiisi. ² Adi Komii krimiir Wanin siya biya siir yai nhirim siir paekwosimim simiir boinmauugikin. Mi ta yaiya ha hainamim mi ina boinmauuwamim. Mi dimin taeminim sima boinmauuwim ina yimbiamim. Mi iikam nhirim sima ta yaiya saika nantamyiriyiri mi saiir wakaeyokna karam nwowi mi sima dimin biyie tiri mi sima wi hik kimpipisu prasae hai rani, ti dimin biyeyim sima tirim simiirsiyin, dimin biyeyim sima tirim simiir digar swoki haii. ³ Mi hiriinankiniwi mi krima ta yai komiia Adi Komii siya boina, siya nanmaiwarkainana digiumii saiir haimriiyuwi mi krima wi panina napiyoki iya Adi Komii siya dimin biyekak iikamim simiir tumbumbuwi saiirin, ha? Siyu karamaeka. Niingaka. Biya, Biyan Inkam Komiiyin siya hiniina boinkin, Adi Komii siya wi krimiir nanmaiwarkainaei, iikamim sima ta yai aiir wakaeyoknaim sima hiniina boinkim, ta yaiya saeya kaimwowainga. Saeya niksisaerani. ⁴ Adi Komii siyar niisiimauugin ti yayim sima kaimwowaingim, kiriepai kiriepaiyim siya tirim. Mi

siya siyiu miyyik miyyikim iikamim simiir whinkinsiisim tirkim mi Adi Komii siya naeyiutin siir kwoin aingar naingwo hauugin iikam imiirin mi siya siir dimin miyyik miyyikim iikamim simiir hauuwikim. Iriig.

Jisis siya inkamnan nimbiamkin krimiir nanmai-warkainaim.

⁵ Ti yayim tariinan krimiir boinim, sima ti nu whirin wi mhoiia Adi Komii siya tirkii mi siir boinkin. Iikam yipikim siir wakaeyoknaim sima wi ti nu iir nwowi. Adi Komii siya paekwosimim simiir bi nimbingin ti nu win siir kigriraowamin. Niingaka. ⁶ Inkam nwirin Adi Komii siir yayim yokwoni siya winim saeya hiniina winboinkika, iikamim sima dimkim, kira simiiram naingwowiyin?

Mi yinisisimim yim dimukim kima simiir sibgu kigriraowiyim, ha? Iikam krima ini inig karamae ywowim.

⁷ Mi siya iikamim krimiirin wi ii priei nokmwın owaiginiu rani, paekwosimim simiir aowan. Mi kira diminim inkam komiiyim nu kigriraowiyim digworaekwo whiekakim simiir sima haiiyim simiir hiriinan hauugin. Mi sima ini paenan yiuyakiyim. Mi sima ini inig komiigaka ywowin.

⁸ Mi kira digworaekwo whiekakim simiir nokmwın okwo haiginiugin.

Ihi, Adi Komii krimiir Wanin siya digworaekwo whiekakim iikamim simiir aowa haiginkan. Mi dimin whirkin simiir koua bi swoki haigin miminkan. Niingaka: Mi ti diminim krima tariinanin simiir niki kig rani. Sima bi niki imbinikim. Niingaka. ⁹ Mi tariinanin krima bidi yinoknikinim dimin taeminim ti inkamin Jisis siirim. Mi ii priei rani, Jisis siya ti nu iir nwowin. Adi Komii siya siirin paekwosimim simiir aowa nokmwın okin mi siya ini inkam inig karamaenar ywowin. Mi tariinan

Adi Komii siya inkamin inig komiigakin siir hiriinan yokmwın owaiginiu mi siya ti dimin paenan niyuaeyin Adi Komii siirim simiir hai. Dimusi rani, siya naokin iikamim krimiir dimin biyieyim mi krimiir hikim simiir haiyim. Mi Adi Komii siya iikam krimiirin wi dimin miyyik miyyik imiir hiriinansi tir haiginiuwi. ¹⁰ Mi ini mi owin Adi Komii siya digworaekwo whiekakim simiir Adi mi owin mi simiirin siyar mi onkwokwokiyan ini mi owin. Mi siya Jisis siirin minam nimbingin ti hik imiirin siyar mi haii siya kimpipisuam ini owin. Mi ta hika Jisis siir tira mi siya ini iikamim simiir nanmaiwarkainan inkam komii kiin yamwoiun. Mi krima wi Adi Komii siir yinisim asi nwowi. Mi mhoiia krima wi siir dimin miyyik miyyikim ninomor kouanim wi simiir haii.

¹¹ Krima dinokninkin, ti inkamin siya iikam whiekakim simiir dimin biye imiir bidi haiyoprindiyumiigiyim mi ti iikamim sima ini rirmiiya ywokiyan, simiirin dimin whirki bi kimbugim. Mi Jisis siya mi sima, sima ini Adi Komii siir yinisim arar ywowin. Mi Jisis siya simiirin siir nomousisim nikusi paninsi yididsi. ¹² Mi siya boin,

Adi Komii kara kiriir inigin wi kariir nomousimim simiir boinmauuwi. Ihi, simiir whwonkam idain kara mwai waowi mi wi kiriir inig iir hainani. Maeyaua iikamim naingwo tibmii kiiniyim iripa sima haingiriyu omimiriya sair hirin.

¹³ Mi siya hiniina swoki boinki, Kara wi Adi Komii siir yai imiirar naingwo tibmii kiini. Mi siya hiniina swoki boinki, kira kariir kigi, kara tisi tirar nwowin. Mi Adi Komii siir yinisimim kariir hauuwim sima tisi kanaka tirar nwowim.

¹⁴ Mi krima ti siir nomousimim piugak nhiekakaingim mi Jisis siya ini iripi hiriinan inkama mi amwoiun piugak nhiekak mi siya wa mi aowi mi siya Setan siirin wa nonkwobumbuninkin iuguski mi siir siyiun

iikamim simiir tɪrbumbu aokaowiyin siir warar. ¹⁵ Mi siya hiriinan minsi tɪrkin, iikam krɪma naosi naingwo ididi mi Adi Komii siir kigi mi mhoiia krɪma wi naosi nidid rani. ¹⁶ Siya ti diminim simiirin paekwosim simiir whinmiriyim bi minkin. Niingaka. Siya iikamim Ebraham siir isidin siirin krimiir whindiriraeraram nitkin. ¹⁷ Mi ti hiriinan siyɪuin siya inkam asi nwokin, siir nomousisimim krimiir hiriinan. Mi siya wa mi mirii prismi biyan inkam komii siir hiriinan iki iikamim simiirsi naingwoyimiyokin. Mi siya minsi naokin Adi Komii siir iowa siya nwowa dimin biyeyim simiir saiirsi. Mi siya iikam imiirin Adi Komii saika nwoki inkiamasu haiginiuwim sima iripa nongwomamair aeyam. ¹⁸ Mi siya hikpai hikpaiyim siir nimbiyamim mi siir kinankuim simiir kimpipisu bidiyar haiyin. Dimusi rani, siya wi nwoki kigninokninkinim iikamim ti hiriinan hik kimpipisu haiiyim simiirin. triig.

3

Jisis siir inig komiiyin ini Moses siir inig komii iir haiburin

¹ Nomiiyauwim yipiki Adi Komii krimiir Wanin siiram naingwo tibmii kinim. Adi Komii kimiiramim minam nikunakin diminin big nasmirwaiya Adi Komii siya nwowanin siir tirim. Mi kima Jisis siirim sibgu daingwokwo, Adi Komii siya Jisis siirar nikropkikin siir yai aair boinmimauuwam dimin whiekakim siya tiriyim. Siya prismi biyan inkam komiiyin siya tiriyim siir hiriinan. Mi krɪma ti yayim siya boinim simiirar wakaeyokna boinmimauukin iikamim simiirin. ² Adi Komii krimiir Wanin siya bidi yimbinin ta siir miya saiirin mi siya ta Adi Komii siir mii miyik aairar asi sibgu wakaeyokna mirii, siya Moses siya tirin iya siya Adi Komii siir iikam

imaka nwowa saiir hiriinan tirkın. ³ Mi Adi Komii siya minam kiwakikin Jisis siir inigin Moses siir inig iir haiburim. Inkamin omaka komii miriyyin mi inigak ha nwowiyin siir hiriinan. Omaka saeya bi nwowika inigakin. Niingaka. Inkamin nonkwo miriyyin siyar nwowikin inigakin. ⁴ Omaka im sima sima bi mirii naeikim. Niingaka. Omaka whiekakim simiirin inkamki nonkwo miriigim. Adi Komii siyairgin digworaekwowim simiir bwamkibwamin. ⁵ Moses siya whisarii mi miriyyan inkamkin. Mi siya Adi Komii siir yai imiirar sibgu wakaeyoknaeikin iya siya Adi Komii siir iikamim simaka hir nwowa mi siya Adi Komii siir dimin taeminim mhoiya nimbiamyami simiir boinmimauugin. ⁶ Mi inkamin Adi Komii siir iikamim simiir kou nwowin yio Jisis Krais sasaargin. Mi Adi Komii siir yinisimin miyyim siya miriyyim ini wadiekinar mi owim. Mi nim krima iikamim naingwo tibmii kiinim nim krima Adi Komii siir piuganka. Mi krima naingwo tibmii kini Adi Komii siiramim mi kirie hiriyar nwowi mi krima siiramim maingimairga hiriyar nwowi, krimiir nanmaiwarkainam. Mi krima iikam naingwo tibmiyyim wi Adi Komii siir piugan nwowi. Mi krima naingwo tibmii kiin karam nwowi, siya wi krimiir nanmaiwarkaina rani. Niingaka. Iriig.

Mi iikamim Adi Komii siir yai aka nantamyiriyiyim sima wi iripa nongwomamair ae rani.

⁷ Dimusi rani, krima ini Adi Komii siir iikamnan ywowim.

 Mi krima Adi Komii siir naeyu miyyikin siir yai imiirar wakaeyokna. Siya hiniina boinkin, panao kima pi siir yai aair wakaei,

⁸ mi kima kimiir mhii kwoinim pi kipi kikintimdinu kripkai biya kimiir yidiwi wanwiyaeyim sima kariir yai aka nantamyiriyira saiir hiriinan, iya sima nu siyyin apa niinga hir nwowa.

⁹ Mi sima kariirin saiir kinankiugim. Mi ta maeyau aiirin kimiir brougaeyim sima dimin whiekakim kara tirim sima biewiyim kamnwosa kigim. Mi sima hiriinansi bi nwokim, sima ini kariiramar swoki kinankiu kripkaiyim.

¹⁰ Mi kariir kwoinin ti iikam isidin simiirim hauugihauuga asi whwiyiekin. Mi kara ina boinin, iinokiinokin simiir mhii kwoininim yaeya siyiu whirima naingwowi siir napam.

¹¹ Mi kariir mhii kwoininim haugihauga asi whwiyiekikim simiiramim mi kara hiniina nikopaisisirki, ti iikamim sima wi kariir om miyikin piu siisiyin wi siir swoki it rani. Niingaki niingakiinga!

¹² Mi kimiir kwoininim wi dimin biyieyim simiirim pi naingwowisi mi kima wi ti Adi Komiiyin omwai waiyayokiyokiiyin wi digiumii siir haimriiyugigisi. ¹³ Mi tariinanin iinokiinokin kima irira nwonwira kima kimar whinkinsiis ankinsiisnaei mi kimiiram kinankiuwi mi kima wi Adi Komii siirin wi digiumii haimriiyugig rani. Niingaka. ¹⁴ Kima, kima kima whinkinsiisna. Dimusi rani, biigi biiyin krima Kraisiir yai aiir wakaeyim, kima bidiyar yaingwo tibmiiyim mi krima bidiyar sibgu itinaku kripkaiyim. Mi krima hiriinan tiriyokiyokii ami mi iya krima naowi wi saiirar nadigiuwi. Mi krima iinokiinokin wi Kraisi saika nwoyokiyokii.

¹⁵ Krima ina ninokninkinim, ta yaiya ina nwokripkaiya. Saeya hiniina boinka,

Mi tapa kima siir yaiya saiir wakaei mi krimiir mhii kwoininim kipi kintimdinu, biya kimiir brougaeyim biya sima nantamyiriyira saiir hiriinan.

¹⁶ Yipiki iikamkim biya Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna karam nwowim mi saika nantamyiriyirim, ha? Ti iikamim Moses siya nikiunamim nu Isib hiranki

mi ha namim sima. ¹⁷ Mi biewi kamnwiso Adi Komii siir kwoinin haugihauga nhiniiram whiyiekin, ha? Siya iikamim siyu biye tirim kwoin haugihauga simiiram whiyiekin mi sima ini maeyau siiyin apain ini hir yaokaowim.

¹⁸ Biya Adi Komii siya nhiniir nokwao boinkin, ha? Sima wi om miyikin piu siisiyin wi siir nam tani kara simiiram nimbiniin Niingaka. Ti iikamim Adi Komii siir yai nantamyiriyirim siya simiirar boinkin. ¹⁹ Krima ina ninokninkinim, sima bi naingwo tibmii kiingim. Mi sima omin Adi Komii siya nimbiniin simiiram piu siisiyin siir bi namkim. Niingaka. Dimusi rani, sima bi naingwo tibmiikim mi Adi Komii siir yai aiir bi wakaeyoknakim. Iriig.

4

¹ Adi Komii krimiir Wanin siir nimbina saeya ina niki owa, saeya hiniina boinka, kima kariir omin piu siisiyin siirin wa napninopkai nami. Mi hiriinanki niuwi krima mintarao Adi Komii siya krimiirin wi siir omin piu siisiyin siir kigninkin apninopkaigi karamae nwowisi.

² Krima Adi Komii siir yayim ina wakaeyim biya krimiir brougaeyim sima wakaeya saiir hiriinan. Mi sima hindara wakaekim mi sima bi naingwo tibmii kiingim mi ta Adi Komii siir yayia sima wakaeya, saeya simiir bi swoki whindiriraerarka. Niingaka. ³ Krima iikamim naingwo tibmii kiinyim krima ti om miyikin piu siisiyin siirar namikim. Biya Adi Komii siya boinin saiir hiriinan, ta yayia hiniinga.

kariir kwoinin hauugihauuga whwiyiekin mi kara hiriinan asi nikopaisisir boinkin, iikamim kariir yai wakae karamae nwowim sima kariir omin piu

siisiyin wi siir napninopkainani rani. Niingaki,
niinga, kiinga!

Adi Komii siya nu ninomor sowiirin ha nonkwokwo digiyin mi siya piu ina siisin. Mi mhoiia siya ti omin piu siisiyin simiiram ha boinkin. ⁴ Mi Adi Komii siya Yokwo Komii saiirin ii iriyyar kwisaka saiirin hiniina boinkin mi ii iriyyar kwirin Adi Komii siya mii whiekakim simiir mirii digi mi ii iriyyar kwisaka siya piu saiir siiskuwak. ⁵ Mi ta Yokwo Komiiya saeya hiniina swoki boinkika, sima kariir om miyikin piu siisiyin wi siir napninopkainani rani. Niingaki, niinga, kiinga! ⁶ Mi ta yaiya hiriinana ina niki okripkaiya mi nhirim naingwo tibmii kiiniyim, om miyikin piu siisiyin siirin wa napninopkainami mi iikam nhirim biya yai win kibi aiir wakaeyim mi ha swoki antamyiriyirim, sima wi omin piu siisiyin siir hiriir napninopkainam tani. Niingaka. ⁷ Dimusi rani, iikamim yipiki biigi bii wakaeyim Adi Komii siir yai win kibi aiir mi ti omin piu siisiyin siir nam karamae nwowim Adi Komii saika mi Adi Komii siya simiiram in iya kwira swoki imbin piu saika siisim. Mi mhoiia biewi biewiyim bidi yamkiyim, Adi Komii siya digworaekwo whiekakim Dev- idki si winboinkiyim Yokwo Komii siya hiniina boinkin, Mi tariinanin kima ta yai aiir wakaei, kima wi kipi nantamyiriyir.

⁸ Mi Josua siya simiirin ti omin Adi Komii siya nimbinin piu sima siisam, siir hiriir whinamkiswo mi Adi Komii siya wi yaeya igwir di swoki imbini piu sima siisamin. ⁹ Mi hiriinankiniuwi, krima dinokninkin, iigi ii kiina piu siisiya Adi Komii siir iikamim simiira ya ina niki owa. Ya ini ta ii iriyyar kwisaka, iya Adi Komii siya digworaekwo whiekakim simiir nonkwokwo digiya mi piu ha siisa ini saiir hiriinan ywowa. ¹⁰ Mi Adi Komii siya digworaekwo whiekakim ha nonkwokwo digiyin mi siya piu ina siisin.

Mi iikamim yim wi hiriinanar mi tiri, sima wi simiir mi imiir haiburgigi mi piu wi Adi Komii saika nini siisiuwi. ¹¹ Mi krima wi krimasiyar mintaraona krima wi omin piu siisiyin wi siir nwoki amim mi wi Adi Komii saika nini owouwim mi kima Adi Komii siirin digiumii kipi haimriiyugigs mi saika kipi nantamyiriyir biya kimiir brougaeyim sima tira sair hiriinan.

¹² Krima krimasiyar mintarao ti digworaekwo imiirsiyin. Dimusi rani, Adi Komii siir yaiya saeya hinda bi priiyokaeyamka. Niingaka. Saeya ina miriyya. Saeya ini wismir iokaka sair io aair haibura. Mi saeya inkamni haniin iii tirirar bi naka ikwoyamaenakika. Niingaka saeya mhii kwoina hiriyar krimkrikninopkainamika, inkamin iinibgi iiniba krimkrikninopkainamiyin siir hiriinan. Mi krimiir kwoinin pi saeyar kisisop hid haiginiuwi. Mi krimiirin pi saeyar mi iisiimauwi, wadiekipiyamisi owin, iyie? Wadie rani. ¹³ Dimin whir karamaeka Adi Komii siirsi kimirkaiyim. Niingaka. Digworaekwo whiekakim tika nwoyokiyokiiyim, siya simiirin ina kigirkakin. Mi siirin, krima digworaekwo whiekakim krima tirim, simiirin hiriyar boinmimauu swoki. Mi siya wi krimiir nwoki hidim. triig.

Jisis siya krimiir prismi biyan inkamkin.

¹⁴ Krimiir biyan pris inkamin siya bidi yamin mi siya ini Adi Komii saika nwowin siir om iir. Tiki inkamin, yo Jisis siyargin Adi Komii siir yinisimin. Mi krima sibgu daingwo tibmii kin mi sibgu daingwo omok Jisis Krai siiramin ti krima boinmimauuwin inkamin. ¹⁵ Mi iikam krimiir kwoinin bi sibgu owipisuwikim iki dimin biyie biyeyim krimiir kinankiuwiyim, krima bi sibgu okworinuwikim. Mi ti digworaekwuwim krimiirin wi sima nikwowaisii krimiir kwoin imiiram kinankiuam. Mi krimiir biyan prisin siya krimiirsiyin naingwoyimiyok

prasaē rani, tī inkam naingwoyimiyoḱ komiiḡakin siir hiriinan digworaekwowim krīmiiram kinankiuim simiirsiyin. Mī siya krīmiiram dimusi naingwoyimiyoḱ rani, tī digworaekwo hiriinanim krīmiir kinankiuim, siirin bidiyar mī kinankiuim. Mī siya simiir bi napkin mī siyū biyie ha bi tirkin. Niingaka. ¹⁶ Mī hiriinanki niuwi, krīma wī kipi nīdid. Krīma Adi Komii siiramīn hiriyar kwisboinanae, krīmiir dimin biyieyīm simiir haiyopriimdiyūmiigiyam mī krīmiirin wī siyar mī whinkinsiis haiginiūwi, tī dimin biyieyīm krīmiiram kinankiuim simiirsiyin. Mī krīma simiir nikwowaisiyyīm wī digar mī owi. Iriig.

5

Jisis siya krīmiir biyan prisin siya wī digar nwowi krīmiir dimin biyieyīm simiir haiyopriimdiyūmiigiyim

¹ Mī Juda iikamim, inkamīn prismi Biyan Inkam Komii nwowamīn siirin pī simar nokmwīn okwo haiginiūwi. Mī tī prismi biyan inkam komiiyin, iikamim simiir miyyim pī siya siyar mīrii yokiyokiii iinokiinokin. Mī iikam imiiramīn nhwo pī siyar kwisboini. Mī simiir nae miyyik miyyikim pī siya mī inkīn imiyyaei Adi Komii krīmiir Wanin siirim simiir dimin biyie imiirsi. ² Mī prismi biyan inkamīn siya iikamim Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna ap karam nwowim, habwowhaenan nwowim mī siyū biyie ha tirim simiirsiyin naingwoyimiyoḱ pranae bi kinikin. Mī siya krīmiirsiyin wa naingwoyimiyoḱi. Dimusi rani, ii nhirim siirin dimin biyieki nipiyaokiii, yio wī hiriinan siyū biyieyar mī tiri, krīmiir hiriinan. ³ Siya naeyim Adi Komii siiramīn krīmiiraramar bi ninkin imiyyaeikin. Niingaka. Siya, siyam warar mī inkīn imiyyaeikin. Dimusi rani, ii nhirim siirin dimin whirki kinankiūwi, siya wī siyū biyieyar mī tiri. Mī Adi Komii

siya wɪ siir dimin biyeyim mi krimiir ikim wɪ simiirar haiyopriimdiyumiigi swowi. ⁴ Inkamin prismi biyan inkam nwowiyin, siya inig komiigakin. Siya siirara kwoinkar bi nwokin, ta hiriinan mi aiirin. Niingaka. Siirin Adi Komii siyar nokmwɪn okwo haiginiugin, ta mi aiir miriyyamin. Biya Eroni, siya nokmwɪn okwo haiginiuwɪn siir hiriinan prismi biyan inkam nwowam, saiir hiriinan.

⁵ Mi Krai siya prismi biyan inkam nwowamin sasair bi nwokin. Niingaka. Siirin Adi Komii siyar nokmwɪn okwo haiginiugin. Mi Adi Komii siya siirin hiniina boinki, Kira kariir yinisimkin! Mi tariinanin kara ini kiriir ad ywowin.

⁶ Mi Adi Komii siya Yokwo Komii saiirin Jisis Krai siirin hiniina boinkikin, kira wɪ prismi biyan inkam nwoi inokininokin. Ti prismi biyan inkamin Melkisedek dapiyin siir hiriinan.

⁷ Mi biya iya Jisis siya nu tir nwowin, inkam krimiir hiriinan mi nhwo ha kwisboinin Adi Komii siiram, ou-uba ini warar yaokiinaiiniya. Mi Adi Komii siya dimin taeminim siya kwisboinin simiir wakaeyin mi siya siirin ina whindiraerarin. Mi siya bidiyar iki aonamin mi siirin Adi Komii siya swoki hidninsiin idwo ie hiranki. Mi siya ini omwaiyar swoki waiyan. Dimusi rani, siya, siyamar bi naingwonakin. Siya Adi Komii siir kwoin iirarar napkin.

⁸ Jisis siya Adi Komii siir yinisimkin. Mi siirin dimin kasa kasaki bi nonkwoninwoimwiirninikin haiginiugin. Mi ti digworaekwowim siir nonkwoninwoimwiirninikin haiginiuwim yim siir whinkinsiis haiginiugim. Siya Adi Komii siir kwoin iirarar sibgu wakaeyokna apim. ⁹ Mi siya Adi Komii siir kwoin iirarar napkin. Mi ti hiriinan siyiun yio min niisiimauugin siir kwoinin dimin biye whir swoki aingwo rani. Niingaka. Mi ti hiriinan

siyiun siya wi dig asi nwowi, iikamim yipiki siir yai aiir wakaeyokna apim simiir nanmaiwarkainam. Mi sima wi omwaiya nwoki waiya yokiyokiikaeyamim. ¹⁰ Adi Komii siya yokmwın okwo haiginiu Jisis siirin prismi biyan inkam nwowam biya Melkisedekni siya nokmwın okwo haiginiuwa prismi biyan inkam nwowam saiir hiriinan. Dimusi rani, ti diminin Jisis siya nanmaiwarkainan simiir dimin bibiyeyim simiir saiirsika. Iriig.

Krima wigkam inkam adiyaowaenan dwo Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apamin.

¹¹ Mi Krai Melkisedek sowiir diminpai diminpaiyim kara simiir boinmimauuwamin ina naingwowin. Mi kara simiirin wi sibgu nanaakninkii rani. Dimusi rani, kimiir kwoinin ini habwowhaenan ywowim. Mi kimiir kwoinin ta yai aiir wakaeyamin rirmiiya bi nwokim. ¹² Kima kwokikwokiyaeya bi naingwo tibmii kingim wi Adi Komii siir yai aiir nowomwarkaiyiawan iikam pi ywowin. Dimusi rani, kima Adi Komii siir yai aiirin kwokiyaeya bi mi aingwo tibmiigim. Mi kima dig bi nwokim ini yinkinyaeyaowim. Mi Adi Komii siir yaiya biya kima wakaeya saiir bi sibgu ninokninkinkim. Mi wim kima iikam nhiramin ina naingwowim, kimiir swokini owomwarkaiyiuniyim. Mi kima wa nwoki inokninkim kima inakamae rani, nae kirie kirie bi rimtiowikim. Kima ini yinisim praigaknan ywowim, ini mwiiyar niki aeyim. Dimusi rani, kima Adi Komii siir yai aiir bi wakaeyoknakim, kima tira saiir hiriinan. ¹³ Krima dinokninkin, iikamim biya ta Adi Komii siir yai aiir niki wakaeyim mi sima mhoiya kwisaka ha swoki wakaei mi yim ti hiriinan iikamim ini habwowhaenan ywowim. Sima kirie karamaeka yim ini yinisimin siir yopiini mwiiya niki aeyin ini siir hiriinan ywowin. Sima Adi Komii siir yai aiir bi ninokninkinkim piki hiniina dimin ikin biyeyin mi

piki hiniin dimin ikin wadiyeyin. ¹⁴ Iikamim inakamae nwowiyim yim nae kirie kirieyim ha naeikim. Mi yim sima ina ninokninkinim, piki hiniin nae ikin biyeyin mi piki hiniin nae ikin kibiyin. Mi yim ini iikamim naingwo tibmii kiiniyim mi kiriekak ha nwowim, ini simiir hiriinan ywowim. Mi ti hiriinan siyuin ini iikamim naingwo tibmii kiiniyim sim naingwo omok diriraerariyim piki hiniin dimin ikin biyeyin mi piki hiniin dimin ikin kibiyin ini simiir hiriinan ywowin. triig.

6

¹ Krima yaiya Kraisi siira biya sima boinmimauuwa idowigiidowiiyana sairaramar kipi naingwokripkai. Krima siir yai nhirim aowa aowanim warar wakaeyokna ap. Mi krima wi siir mhoiia nwoki amim, ta krima tira saiir hiriinan. Mi krima ti yayim biya krima wakaeyim simiir simiira kipi naingwokwonanae. Taka yaiya ya hiniinga, krima siyu biye siirin digumii haigingig, naokaoga krimiir ninuwiyin mi Adi Komii krimiir Wanin siir yai aiir wakaeyokna apnam. ² Mi ta yaiya biya krima boinmimauuwa kimiir baptaisni siyupai siyupaiyim sim mi iikamim ina simiir mwo imiir mi onkwowim Adi Komii siir dimin kirie komii komiyyim simiirin ha mi iisiisimauu mi ombud komiyyin ha naokaonamim mi simiirin ie hirankar mi kininsiin idwo mi iya Adi Komii siya simiir hidana nhirim wi paeya nami mi nhirim wi ninomor koua nami. Mi ninomor koua namim yim wi omwaiyar waiyayokiyoki. Mi hiriinan digworaekwowim yim kimiir nowomwarkai haiginiugin. ³ Adi Komii siya krimiir whinkinsiis haiginiuwam tiri. Mi krima wi iki siir yai nhirim simiir nwoki wakaeyokna apim, krima tira saiir hiriinan.

⁴ Kara kimiirin hiriinan minsi boinki. Dimusi rani, iikam nhirim biya sima bidiyar iki aingwo tibmii

kiinim. Mi sima Adi Komii siir yai aiirin bidiyar sibgu wakaeyoknaim. Mi sima dimin miyyik miyyik bidiyar mi haiyim, Adi Komii siya hauugiyim siir om hirankin. Mi Adi Komii siir naeyiun simiir piu bidiyar mi ii okwokaiyim. Mi sima Adi Komii siirin digiumii haimriiyugigi mi krima simiirin wi paniina swoki boini, ti siyiu biyeyin siir haiburgigim mi Adi Komii siiram swoki amim, ha? Niingaka. Yio siyiu rani. ⁵ Sima bidiyar yinokninkinim Adi Komii siir yaiya biya sima wakaeya, saeya yai bimbuiwi rani. Mi dimin kirie komii komii nhirim biya Adi Komii siya tirim bidiyar mi kigim. Mi mhoiia krima wi simiir whiekakar kigswowi. ⁶ Mi sima Adi Komii siir yai kibi aiirin digiumii haingiki mi krima wi paniina tiri, simiir swoki ikiunaniyim Adi Komii siiram swoki itam ha? Niingaka. Yio siyiu rani. Sima wi Adi Komii siir siyiu iir swoki ap rani. Niingaka. Dimusi rani, yio ini Jisis siirin paeyin hiiniya nironinkinin saika swoki inkin irinu isomaoni hiniin yowowa. Mi iikam nhirim sima ti hiriinan siyiuin siir kigi, sima wi Kraisiir tirigini.

⁷ Iikamim yipiki naingwo tibmii kiinim mi Adi Komii siir yai aiir sibgu wakaeyokna apam, yim ini ti nuin siir hiriinan ywowin, iya naoki kinkiiyim mi nao opa ha sinkainainamiya. Mi sasaeyim inkamki ninkinim ha sibgu inan iigiyim simiirin pi Adi Komii siyar kirie haiginiuwu. Mi iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiir sibgu wakaeyokna apiyim yim ti nu miyyikin ini siir hiriinan ywowin. ⁸ Mi iikamim biya niki aingwo tibmiyim mi tariinanin, digiumii Adi Komii siir swoki haimriiyugigim, yim ini nuin wapnao minkin ninkisaioae nankaiyin ini siir hiriinan ywowin. Mi ti nuin yio nu miyyiki miyyik rani. Mi Adi Komii siya wi io ti hiriinan nu iir nwowi. Mi siya wi ha boini, ti nuin, nu paii rani, siirin wi siya haingimugii. Mi iikamim biya naingwo tibmiyim mi Adi Komii siirin

digiumii ha swoki haimriiyugigim, simiirin wi Adi Komii siya boinwokiyopnatkaigi paeya. Ti nu biyieyin Adi Komii siya haingimugiyin siir hiriinan.

⁹ Ti kariir akam kuingikiinim, ta yai biye hiriinana kara boinkiya kimiir, kara ha naingwowi, kima wi dimin miyik imiirar tiri mi wa sibgu wakaeyokna api. Mi Adi Komii siya krimiirin wi hiriinansi nanmaiwarkainaei. ¹⁰ Adi Komii siya inkam biye rani mi siya dimin taeminim kima tirim simiirin wi ha naingwo owouu rani. Niingaka, siya wadiekwadie ieyargin mi siya ina naingwowin dimin taeminim kima tiriyim simiirin. Mi ti hiriinan dimin taeminim kima tirim iki iikam nhirim biyanim sim mi ha nityokiyokiyim mi tisi tariinanar nadigniyim, yim Adi Komii siir nisiimauugin, kima siiram naingwowi. Dimusi rani, kima siir yai imiir wakaeyokna apkim. Mi Adi Komii siya ti digworaekwowim sima tirim simiirin wa naingwowi. ¹¹ Mi kara irira nwinwira kimiiram ha naingwowi, kima kirie hiriyyar dwoyokiyokiyam, Adi Komii siir digworaekwo imiiram. Mi siiram hiriyyar nwokwokinim iya Jisis siya swoki iti krimiir nanmai-warkainaim. Mi kima hirii hiriyyar tiryokiyokii ami mi wi kimar naobudgii. ¹² Kara kimiiram in minam naingwowi, kima Adi Komii siiram piugi kipi piyao. Kima iki iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmiyim simiir yai imiir wakaeyokna. Mi iya siya swoki itana sairim nwokwokini, sima wi dimin miyik miyikim biya siya boinim krimiir, wi simiirar hauwi. Iriig.

*Kr*ima daingwo tibmii kin.

¹³ Mi biya yai nhirim Adi Komii siya Ebrahim siir boinmimauuam tirim, siya simiirin wa boinmimauuwi. Mi siya ti yayim siir inig iirar swoki ikopaisisirnaeikin. Dimusi rani, siya Adi Komiigin, siir kouin inkam nwirki

bi nwokin. Niingaka. ¹⁴ Mi siya siirin hiniina boinkin, Ebrahim, kara kimiirin wi dimin kirie komii komii imiirar tir haiginiuwi. Mi mhoiia kiriir isidin siir yinieyim wi kasa nwo rani. ¹⁵ Mi ta saiir mhoiia Ebrahim siya ina kaoraraowin, ti diminim Adi Komii siya boinkiyim siiram, sima nimbiamam. Mi siya hiriayar kaokaigiyin, ini ti digworaekwo imar yimbiniyim. ¹⁶ Mi iia inkamin dimin whir nimbiniyim, siya pi inkamin inigin kouwarigsim nwowin pi siir inig iir nikopaisisirkii. Mi ti hiriinan siyiun iia inkam nhirkim siir yai aairin hiriinan wakaekii mi sima wa boinki, ihi, dimin siya nimbiniin yio wa tiri. ¹⁷ Adi Komii siya iikam krimiir niisiimauuwam tiri, yipiki ti digworaekwowim biia siya nimbingiyim krimiir, simiir haiyanim. Siya krimiirin min niisiimauugin, ta siya nikopaisisira siir inig iirar mi saiir. ¹⁸ Mi ta yaiya Adi Komii siya nikopaisisirkiiya siir inig iirar, ya krimiirin min niisiimauuga, diminin siya siir inig iirar dapikopsisirkiiyin, yio bi swoki ikopsasaeikin. Yim ti hiriinan diminim yim krimiir kirie haiginiugim. Mi ta kirieya ya wi hiriayar nwoyokiyokiigiyami mi wi iia Adi Komii siya nimbiniim digworaekwo whiekakim krimiir hauuwam, wi saiirar nadiuiwi. ¹⁹ Krma ina ninokninkinim, mhoiia krimiirin wi Krai siya nanmai-warkainaei. Mi ti digworaekwo hiriinanim, krimiirin wi sima kinsiis haiginiuwi, sibgu okworinuwamin, paeyin uridgi nitkiniyin mi ha sibgu okwowyin, siir hiriinan. Mi ti digworaekwowim, ti krma wakaeyokna apim, wi bopwoniya sima niinikiwitkii, yiuisa Adi Komii siir maeyaua saiir nwowa. Mi Adi Komii siya mi krma, krma wi kwoin whiruwar nwowiski. ²⁰ Ta Adi Komii siir maeyaua hiuyokiyokaiya dimin whirki kimbu karamae nwowa biiyin Jisis siya napninopkainamin mi krimiir igsoa siyar yokwokairina. Mi krimiirin siya whinkinsiis haiginiu.

Mi siya ini prismi biyan inkam yowwin inokinokin. Ti prismi biyan inkamin Melkisedek nikiuwiyin siir hiriinan. Iriig.

7

Melkisedek siya prismi biyan inkamkin.

¹ Jisis siya Melkisedek siir hiriinan prismi biyan inkamkin. Melkisedekin yio om Selem hiran iikamim simiir kigirkakikin. Mi siya Adi Komii siir prismi biyan inkam warargin. Mi biyarin Ebrahim siir isidin iki inkam komii komii nhirim om nhirim sau simaka ninitim simiirin yamdi kwiruwa sima hainurur haiginiugig. Mi iya sima sau ha ninit dignaniyim. Mi Melkisedek siya simiirin siyu hir yapyiskaiwin. Mi siya simiirin ina yokboinmamair haiginiugiyim. ² Mi digworaekwo miyik miyik whiekakim, Ebrahim siya hainaniyim ti omim simiir hirankin, siya simiirin whieyim, iuura sioitkin. Mi siya whie iuur aka, ya kimidiniya Melkisedek siir hauu. Mi nokiinwokiyim yim ini siyar haiyim. Mi Melkisedek siir inigin siir inig mwoki, inig mwowin yio minkin, inkamin dimin kibi kibi tiriyin siya. Mi siir inig mwoki inig mwo whirin yio minkin, inkamin iikam iripa nongwomamair aekin. Dimusi rani, om Selem hiran iikamim, simiirin ini siya kigirkakim. ³ Mi biyarin inkam nwirki bi winkan siir yopii ado mi siir yidiwi wanwiyayeyim mi siir isidin simiir inigin yokwoni. Niingaka. Krima ninokninkan tani, siirin wig inkamkar namisi aokainakin, iyie? Krima ninokninkan tani, siya bidi pi piyamisi aonamin iyie? Mi krimiir kwoinin ha naingwowi, siya Adi Komii siir yinisimkin. Dimusi rani, siya ini omwaiyar waiyayokiyokiyin. Mi siya wi prismi biyan inkam nwowi inokinokin.

⁴ Kima bidiyar yinokninkinim siya inkam komii ieyairgin. Mi Ebrahim siya inig komiigak siirar mi owaiginu. Mi ti digworaekwo whiekakim sau aka siya ninit hainakiyim iki om nhirim simiir inkam komii komiiyim om kigriraowiyim simiir hiranki, siya simiirin iuura sioitkin mi siya whie kwira kimidiniya siir hauu.

⁵ Mi kam nhirim Livai siir isidin siirin sima ini prismi miya saiir haiyim. Mi Adi Komii siir siyu komiiyin hiniina boinkin, dimin taeminim Isrel simiir iikamim sima haiyim sima ii nhirim simiirin iuura timi sioitkin mi iur akan yio Livai siir isidin siir hauugi. Mi Isrel simiir iikamim yim Ebrahim siirgisiiir isid ieyairgin. Mi ti pris inkamim sima pi simiir piugana saiir iikami digworaekwo imiirar swoki kwahai. Mi ti hiriinan siyiuin yio ini ywowin.

⁶ Mi Melkisedekin yio Livaini isidin siir tani mi dimusika siya Ebrahim siir dimin iir haiyin, ha? Siya Livai siir isidin siir inkam tani mi siya diminin iur akan Ebrahim siirarim siyar sioitkinim simiirgisimiirar haigin. Mi siya siirin ina yokboinmamaigiyin. Siya hiniina boinkikin, Adi Komii siya ini kinakar nwowin. Kima bidiya yinokninkinim Ebrahim siya inkam komii ieyairgin. Biya Adi Komii siya Ebrahim siir nimbingiyin mi siya wi simiirar tiri.

⁷ Krima ina ninokninkinim, inkamin, inkam nwirniyin hiniina boini, Adi Komii siya ini kinakar nwowin mi ti inkamin ta yai kibi hiriinana saiir boinin, yio ini inkamin hindara wakaeyin ini siir kou ywowin. Whisarii rani, yio Adi Komii siir igsoa saiir nokwokairiinakin, siir nokboinmamairam.

⁸ Mi pris inkamim yipiki Isrelmi dimin taeminim sim dimin iur akan sim haiyim, yim wi wai biyieyar mi owi mi wa mi aowi. Mi yio Melkisedekin yipikin Ebrahimni dimin iur akan si haiyin, Yokwo Komii saeya ha boinka, siya wi nao rani. Niingaka.

⁹ Hiriinan mi boinin ti inkamin

Livai nikiuwiyin, siya dimin iuur akain Melkisedek siir mi hauugiyin. Iiya brougae Ebrahim siya ti dimin haimii iuur akain Melkisedek siir hauuwun, yio ini siir apuin Livai siya hauuni haniin ywowun Melkisedek siirin. ¹⁰ Mi iya Ebrahim siya Melkisedek siirin siyu hir napyiskaiyin, Livaiyin yio bi niki aokainakin mi krma hiniin dimusi boinkim, ti diminim Livai siya hauugikin Melkisedek siirin, ha? Ebrahim siya Livai siir brougaeakin mi iya Ebrahim siya digworaekwowim Melkisedek siir hauuwim, yio ini Livai siyar hauuni haniin ywowun. Mi Melkisedekin yio ini Livai siir kou ywowun.

¹¹ Bidi bidiniya Adi Komii siya siir siyu komiini yayim, Moses siir hauugikin. Mi Moses siya Isrel simiir iikam imiir hauu. Mi ta yayi hiniina boinka, ti kamim Livai siir isidanim sima prismi miya wi saiirar mirii mi nae minim wi warar ninkinimiyaei, Adi Komii siirin. Mi Adi Komii siir omaka saiir warar timi kigrirao. Mi ti dimin biyie krimiirim simiirin ti kam ima haiyoprimdiyumiigikiswo mi mhoiia Adi Komii siya Krai siirin wi di swoki imbingi krimiir prismi biyan inkam nwowamin. Niingaka. ¹² Mi Adi Komii siya nikropkiyin prismi biyan inkamin yio ini saa ywowun. Mi ini prismi biyan inkamim simiir kisina okwowam. Mi ti siyu komiini yayim biya Adi Komii siya hauugiyim Moses siir yim ina digiyim mi iriipi hiriinan Adi Komii siya siyu komiini yayim yaeya yaiwin swoki hauugi, ti biyan siyu komiinyin siir maeyau aiir swoki kisina okiyam. ¹³ Ti yayim ti inkam iir boinim, siya Livai siir piuganan inkam tani. Niingaka. Siir yidiwi wanwiyaeyim yapa piuganankim. Mi siir yidiwi wanwiyaeyim simiir piugana biya simiir nworkin ta prismi miya nae ninkin imiiaeyiia saiir bi swoki miriimiminkim ta miya ya simiir mi rani. Niingaka. ¹⁴ Krma bidi yinokninkinim, krimiir Biyan Inkam Komiiyin siya Ju-

dami piugana saeya naokainakin. Moses siya ti isidin prismi miya sae miriyim, simiirin yaimir sim kwir bi swoki boinmiminkin. Niingaka. Iriig.

Jisis siya prismi miya wi hiriinana nwoyokiyokiyami Melkisedek siir hiriinan.

¹⁵ Mi krɪma tariinanin bɪdi yɪnoknɪnkɪnim mi iya ti prismi biyan inkam nwirin siya nimbiamin siya Livai siir piugana saiir inkam tani, siya Melkisedekin prismi biyan inkamin mi miriyin siir hiriinankin. ¹⁶ Mi iya Adi Komii siya nimbinkiyin siirin prismi biyan inkam nwowam mi siya ti siyu komiini yayim Moses siya win boinkiyim prismi miya wi Livai siir piugana sasar nwowi siya hiriinan bi naingwokin. Niingaka. Mi ta siir kirieya omwai waiyayokiyokiiya iinokinok, siirin saeya minkikin prismi biyan inkam nimbiamam. ¹⁷ Adi Komii siir yayia Yokwo Komii saiir wina mi saeya hiniina boinka, kira iinokinokin wi biyan inkamar nwoyokiyokii Melkisedek siir hiriinan. ¹⁸ Adi Komii siya bidi yinakiyim biyan prismi kamim simiir siyu komiini yayim. Dimusi rani, ti yayim yim wi dig nwo rani, krimiir whinkinsis haiginiuwim omwai Adi Komii saikar waiyayokiyokiyim iinokinokin. Niingaka. Mi Adi Komii siya ti biyan siyuim simiirin asi digikim. ¹⁹ Whisarii rani, ti siyu komiini yayim Moses siya winim Yokwo Komii, krimiirin wi dimin whirki kimbu karamae sima nwo rani. Niingaka. Mi Adi Komii siya yaeya siyu win whirin siir diriraerarki krimiirin. Mi tariinan siya yai win kibiya Krai siir boinkin krimiir, ini yayim biya Moses siya winim Yokwo Komii ini simiir haiburim. Mi krɪma ta yayin kibiya saiir wakaeyokna api mi ha naingwo tibmii mi saeya wa whindiraerari krimiirin Adi Komii siir kingiin nwowam.

²⁰ Adi Komii siya Jisis siirar nimbingin pris inkam komii nwowamin, siya siirin whisarii bi nimbingin. Niingaka. Siya ti yayim siir inig iirar bidi yikopwaisisirin. Iya siya siir nimbingiya mi biyan pris inkamim sima siir hiriinan tani. Mi Adi Komii siya inkam nwirniyin biya siir inig iirarin hiriinan bi nikopwaisisirkin pris inkam nwowamin. Niingaka. ²¹ Mi iya Adi Komii siya Jisis siirin pris inkam komii nwowam nimbinin siya siir inigin Adi Komii siirar bidi yikopwaisisirin kiriiramim mi kira pris inkam komiyya nwoyokiyokii iinokiinokin. Mi kariir kwoinin wi swoki kisina haigi rani. Niingaka.

Kara, Adi Komii gin kara kariir inig iirar bidi yikopaisisirin kiriiramim, kira wi pris inkama nwoyokiyokii iinokiinokin. Mi kariir kwoinin wi kisina haigi rani. Niingaka.

²² Krima bidi yinokninkinim ta yaiya Adi Komii siya nikopaisisirkiyin siir inig iirar Jisis siiram. Saeya yai kirie komiigikomiiga. Mi ta yaiya siya kitibmii boina ya ini yayim biya Adi Komii siya Moses siir hauuwim mi Isrel simiir iikamim simiir mi hauuwim ini simiir haibura.

²³ Mi dimin whirin yio hiniingin, biya pris inkam kasa rani. Dimusi rani, sima pa mi aokaowi mi simiir igsopa pi inkam nwirkar mi okwokairinanaowidi. Mi ti hiriinan siyiun ii kasa bi tirkin. Simiir inkam nwirki omwai hiriyar bi waiyayokiyokiigin. Niingaka. ²⁴ Jisis sasairgin omwai waiyayokiyokii mi wi ta hiriinan sairsi nwowi siya pris inkam nwowamin. Mi siir igsopa wi inkam nwirki swoki okwokairiina rani. Dimusi rani, siya bi naowikin. ²⁵ Dimusi rani, ta sairsika, Jisis siya wi digar nwowi iikamim yipikim siiram naingwo tibmii kiinim simiir nanmaiwarkainaei. Dimusi rani, krima Krai siir yai aair wakaeyokna apkim. Krimiirin wi siyar whinkinsiis haiginiwi. Dimusi rani, siya wi nao rani. Siya ini omwai-

yar waiyayokiyokiiyin. Mi siya ini Adi Komii krimiir Wanin saikar nwoyin mi siya nhwo ini krimiiramar kwis boinin.

²⁶ Jisis siyairgin prismi biiyan inkamin mi siya inkam wadiekin siirin dimin whirki bi kimbugin. Siya iikam krimiirin dimin biyieki naokingugunankaiyim krimiirin nu tirar kwaeyopriigingig. Mi siya Adi Komii saika ini owou. Mi siirin Adi Komii siya ywowaiginiu inig komi-igak. ²⁷ Mi iki prismi biiyan inkamim biiyanim simiir hiriinan tani. Niingaka. Dimin taeminim sima ninkin imiiaeyim, Adi Komii siir, simiir dimin biyeyim sima bii haiyoprimdiyumiigikim. Niingaka. Mi iinokiinokin, biiyin sima pi simiir dimin biyie imiirsiyar niki inkin imiiaei. Mi mhoiia sima Adi Komii siiramın pi iikam nhirmi naeyim sim ninkin imiiaei. Mi Jisis siya ti kamim simiir hiriinan tani. Niingaka. Siya ta saiirin ii kwiruar tirkikin, iya siyar naowa paeyin hiiniya nirioninkinin si mi naeni haniinin siya siir piu ailarar ninkin imiiaekin, Adi Komii siirin. Siya siir piu aiirin naeni haniin minsi ninkin imiiaekin, iikamim simiir dimin bibiyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyam. Mi siya saiir bi swoki tirkın, idipidipin. Niingaka. Ii gwiruwa siyar bidi tirkı iskiya. ²⁸ Mi yaiya biiya Adi Komii siya hauuwa Mosesni, prismi biiyan inkam komiıyım saeya nokmwın okwo haiginiuga. Mi ti kamim yım inkam paii rani, Adi Komii siya ha boinkin, simiir kwoinim dimin biyieki bidi yaokingugunankaiyim. Mi ta yai kirieya Adi Komii siya boinkiya mhoiia, ya siir yinisim iir nımbingiya saiir nikopwaisisirkika. Jisis siya iki prismi inkam komii nhirim simiir hiriinan tani, siyu biyie bi tirikin. Niingaka. Siya prismi biiyan inkam komiigin omwai hiriıyar waiya yokiyokiikaeyamikin. Iriig.

8

Jisis siya Adi Komii siir omaka ninomor kou hirana saiir pris inkamkin.

¹ Mi ti digworaekwowim kara kimiir boinkiyim yim hiniingim, krimiir biyan prisin, siya ini kara boina ini saiir hiriinanar nwokripkaiyin. Siya Adi Komii saakar nwowin, siir omin ninomor kou hir nwowin siir. Mi tariinanin siya ini Adi Komii siir ina iniig miya nidwowin, maeyauwa kamim inig komiigakim digworaekwo whiekakim sim kigirkakiyim sima nidwowiya saiir. ² Siya ini ninomor kou hir nidwowin mi siya ini prismi inkamnan miriyyin. Siya ti hiriinan diminin ini omaka Adi Komii siyar nonkwo miriyya ninomor kou hir ini saiir hir miriyyin. Ya tariigina ya saeya maeyaugimaeyaua Adi Komii siir inig iir hainaniya saiirin inkamki bi nonkwo miriiga. Niingaka.

³ Mi bidi bidiniyarin, siyu komii siir siyuin Adi Komii siya hauuim Mosesni, iikamim sima sibgu apam siyuin prismi biyan inkam nokmwun okwo haiginiuwiiyin, dimin taemin Adi Komii siir ninkin imiyyaeyam mi hiriinanar mi tir. Mi krimiir prismi biyan inkamin yio ti hiriinan siyu iirar mi tir, dimin taeminim Adi Komii siir ninkin imiyyaeyam. ⁴ Mi Jisis siya nu tir nwokiswo, siya wi prismi biyan inkam di ywowi. Dimusi rani, nu tirin iripi hiriinan pris inkamkakaargin dimin taemin ninkin imiyyaeyamin Adi Komii siir, siyu komii siya boinkiya saiir hiriinan. Mi sima Jisis siiram paninsi kiwaki. ⁵ Mi miyim pris inkam ima miriyyim, omaka Adi Komii siir inig iir hainaniya saiir, ya aknainan hindara niisiimauuga dimin taeminim ninomor kou hiranim Adi Komii siirim simiir. Mi biya iya kingiin nwowa, Moses siya Adi Komii siir omaka hindara ini kaigriniu okwosae mirii. Mi Adi Komii siya siirin hiniina boinki, kira dimin

taeminim kara boinmimauuim simiirin sibgu tir. Kara niisiimauwa, iya kira mhu hir nwowa saiir hiriinan. ⁶ Mi taka ii aiararin, Krais siya ini prismi biyan inkam komiinan miriyyin mi ini iki miyyim biya prismi biyan inkam komiyyim sim miriyyim ini simiir haiburim. Mi ti hiriinan siyyuin, ta kitibmii boin wina Adi Komii krimiir Wanin siya nimbingiya Krais siir krima wakaeyokna apam ya ini biya siya nimbingiya brougae wanwiyaekim sim wakaeyokna apam, ini saiir haibura ya tariigina ya ini ywowa. Dimusi rani, ta kitibmii boin wina krimiirin wi saeyar whinkinsiis haiginiuskii. Biyan nimbina krimiir brougae wanwiyaeyim simiir ya krimiir bi sibgu whinkinsiis haiginiuga. Niingaka.

⁷ Mi biyan nimbina saeya iikam imiirin Adi Komii siir whwonkam ida dimin whirki kimbu karam nwokiswo mi Adi Komii siya wi yaeya kitibmii boin win di swoki imbini. Niingaka. ⁸ Adi Komii siya bidi yinokninkinin siyyuin iikam ima tiranin. Mi siya hiniina boinki,

Mhoiyya kara kariir iikamim Isrel hiranin Judami piugana saiirim wi yaeya kitibmii boin win swoki imbingii.

⁹ Mi kariir kitibmii boin wina ya wi biyan kitibmii boina kimiir brougae imiir iya kara simiirsi naingwoyimyoka, iya sima nu Isib hir nwowa mi simiirin ha kiyainaniyyin saiir hiriinan tani. Niingaka. Kara kimiirin wi biya kara kitibmii boina wi saiir hiriinan swoki kitibmii boin tani. Niingaka. Dimusi rani, kimiir brougaeyim sima bi sibgu apkim. Mi kara kimiir brougaeyim simiirin ti hiriinan siyyuin digiumii siirsi haimriiyugin.

¹⁰ Mhoiyya iya ta biyan kitibmii boina saeya kigirkakim digworaekwo whiekakim sima digana, saeya digii mi kara Biyan Inkam Komiiyin Isrel kimiir iikamim wi yaeya siyu boinki, kima napamin.

Mi tariigina kara wi kimiir kwoinki kwoin iirar kinirkai haiginiugii. Mi kima wi wakaeyoknam nwoki aingwowim. Mi an kara wi kimiir Adi Komii nwoki owim mi wim kima wi kariir iikam nwoki owim.

¹¹ Mi mhoiia ta ii aiirin iikam whiekakim sima kariirin wa ninokninkini. Yipiki inigakim mi yipiki inig karamaeyim sima kariirin wa ninokninkini. Mi ta ii aiirin iikamim sima wi simiir nu whiruwan iikamim simiirin wi hiniina boin tani, Kima Biyan Inkam Komii siir dinokninkin. Niingaka.

¹² Mi kara wi simiirsi naingwo bumbuwu mi simiir dimin biyeyim sima tirim wi kara haiyoprimdiyiumiigi. Mi kara simiir dimin biyeyim wi simiir swoki aingwo rani. Niingaka.

¹³ Mi biyan nimbina biya Adi Komii siya Moses siir nimbingiya ya ini biyie ywokiya. Whisarii rani, siya krimiir ha boinkin, siya wi yaeya kitibmii boin win swoki imbingi. Krima bidi yinokninkinim ta biyan nimbina ya wi sapi namki, yuis kaba inkamkin kabitkaigiya saiir hiriinan. Iriig.

9

Biya prismi biyan inkam komiiyim wraisu nhie arar ninkin imiiaekim Adi Komii siirin.

¹ Mi biyarin Adi Komii krimiir Wanin siya siir biigibiyan nimbina krimiir brougae wanwiyaeyim Isrel simiir iikamim simiir nimbingikin. Mi siya simiirin siyu Adi Komii siir inig iir hainaniyim siir boinmauu wakaekin. Mi siya kam imiirin siyuun omaka Adi Komii siir yaimin dimin nidwokai wakaeya saiir miriini siyuun siir warar mi boinmimauu iripa sima nidwo wakaeyam. ² Mi sima sel omaka ira mirii mi ta

omaka saiirin bopwoniya hūgripkiigi haimii haimiiyo whisa ywo. Mi ti haimiiyin hūyokiyokaikikaiyin anokar nwowinin, yio ha dapikin, dimin whirki kimbu karamae. Mi diminim pae haingimuhaiginiyim mi bretim Adi Komii siir ninkin imiiyaeiyim yim ini ta maeyaua hūyokiyokaiya ini saiirar nwokaiyim. ³ Mi sima yūis kwira maeyau kwira hūyokiyokaiya haimii whira nwowin siir ano iir yitimwaniu. Mi ta maeyaua ya Adi Komii siirgisiirga, siya nwowika. Mi ta maeyaua hūyokiyokaiya saiirin inkam nwrki bi swoki amiminika. Niingakiniingaka. Mi sima ta maeyauua saiirin ha dapikin, dimin whirki bi kimbu miminka. ⁴ Mi dimin nhirim ini ta maeyaua hūyokiyokaiya saiir hir nwokaiyim. Hiiya golni tira aka mi ta hiiya saiir idwo hirin haua wain piuii miiyikakin siir op aair naokin haingimugiiya, piuii miiyik niusiin whakim ini hir nwokaiyim. Mi miiya kwira paeni sima nirimtioninkin miriia saiir idwowin sima golni miriigikim mi ya ini hir warar mi inkin okaiya. Mi ta miiya sima saiirin ha dapikin, nimbini tibiini miiyaka. Mi ta miiya saiir yainau hirin mobmir kwira golni sima nonkwokwowa ini hir warar ninkin okaiya. Mi ta mobmira saiir yainau hirin, naeyim Adi Komii siya hauuwim iia sima nu siiyin apain siir hir nwowa ini hir nwokaiyim. Mi paekopin biiya Eronki si hogwokwo apin, siirin Adi Komii siya tirkikin, yio ini nhwokakar mi okaiyin ta miiya aiirin. Mi siiya nhiswo Adi Komii siya winkiyo kitibmii boin yayim sim yo ini hirar mi inkin okaiyo. ⁵ Mi ta miiya saiir idwowin sima Adi Komii siir paekwosimwo nwisu yonkwokwo haigin hinda niisiimauuwam. Mi sima ti paekwosimo sower kigo mi sima boin, Adi Komii siir dimin miiyik miiyikim paenan niuyaeiyim ini tir nwowim. Mi ti paekwosim nwiswo hinda niisiimauugo sowa pidgakako. Mi ta

maeyaua iikami dimin biyie haiyoprimdiyiumiia ini sowiir pidga owar yirinugiya mi ti diminim simiir dimin mwokimwowin, kara pi kimiir boinmauu rani. Niingaka.

⁶ Mi mhoiia sima digworaekwowim diriraerar digim mi pris inkamim, sima ta maeyaua hiuyokiyokaiya anoka kingiin nwowa saiirin bi siiskim dimin taeminim Adi Komii siir ninkin imiiaeyim. ⁷ Mi biewi biewiyim, prismi biyan inkamin siya ta maeyauwa hiuyokiyokaiya dimin whirki kimbu karam nwowa saiirin ii kwiruar namikin. Siya whisarii bi namikin, siya meme bulmakau iini nhieyim, pi simiir hainami Adi Komii siir ninkin imiiaeyam iikamim hinda whaowaeya priidiriraerarim simiir dimin biyie imiir haiyoprimdiyiumiigiyam. ⁸ Mi Moses siir yayim iikam krimiirin ta maeyauwa Adi Komii siya nwowiya, saiir kigninkin apninopkaiyam bi boinkin. Mi ti hiriinan siyuin, Adi Komii siir naeyuin yio krimiir niisiimauugin, iikamim Moses siir yayi aiir wakaeyoknaim sima wi Adi Komii siiram swoki haiyug naingwo rani, iripa saikar nongwomamair aeyam. Niingaka. ⁹ Mi ta Moses siir yayi ha boina iikamim, Adi Komii siirgisiir maeyauwa hiuyokiyokaiya dimin whirminwhirminki kimbu karam nwowa saiir kipi napninopkainam. Ya aknaini haniin hindara niisiimauuga krimiir. Mi ta iia pris inkam ima ninkin imiiaeya, Adi Komii siir ya iikamim simiir kwoinim rirmiia simiir bi nwowaiginiuga. Niingaka. ¹⁰ Mi yim ti yayim yim krimiir kinsiis haiginiuwankim, naeyim yim naeyankim mi opa ya kwiyaeyanka mi siyuin op whaui ikin mi krime ti siyu imiir sibgu api mi Adi Komii siya wi ha boini, krimiir piuim, yim piu wadiekim, siyu komii siya boinkiya saiir hiriinan. Mi ti digworaekwowim simiir yayim yim krimiir kigriraowankim. Tariinanar tir bwakainakiyin mi wi iia Adi Komii siya digworaekwo whiekakim simiir

kigirkakana wadiekiwadie nwowi, wi saiirar nadigiwi.

¹¹ Mi Krai siya krimiiramin prismi inkam komiinan nitkin siir dimin taemin miyik miyikin simiirin krimiir hauuwam. Mi tariigina ya krimiir bidi yimbiniya mi siya prismi miya bidi miriigikin. Mi siya ini Adi Komii siir oma hiriir yapninopkainamin. Ya ini sel omaka biyan kamim sima tira ini saiir haibura. Mi ti Adi Komii siir om winin siirin inkamki bi tirkin, yio nuan diminki waeyao. Yio Adi Komii siirgisiir omin ninomor hiranin siirgin. ¹² Mi iya Krai siya naonama siya ini Adi Komii siirgisiir maeyaua dimin whirmin whirminkin kimbu karamae nwowa Adi Komii siyar nwowiya ini saiirar yapninopkainamin. Mi siya wraisu nhie bi hainamkin prismi hiniin, siir ninkin imiiaeyam. Niingaka. Siya siir nhieya nua naokinainama saiirar haininopkainamkin ta maeyaua Adi Komii siyar nwowiya dimin whirki kimbu karam nwowiya saiir hiriirin. Mi Adi Komii siirin saiirar ini hauuwu mi siya kwiruwar napninopkainamin, siir nhie aiir ninkin imiiaeyam, ini saeyar digi iskiya. Mi siya wi mhoyia idip idip swoki tir tani. Niingaka. Siya ti siyiu hiriinanin minam tirkin krimiir whinkinsiis haiginiuwim mi krimiir nanmaiwarkainam. Mi krma wi omwai saikar nwoki waiyayokiyokiikaeyamim iinokinokin. ¹³ Mi meme bulmakau ini nhieyim krimiirin wi panina whinkinsiisi, ha? Saeya krimiirin wi ti hiniina whinkinsiisi. Mi iikam nhirim diminim Adi Komii siya boinim, hiniin kipi naingwo, sima simiir nonkwowi mi Adi Komii siya simiirin wi ha boini, simiir pua miyik rani. Dimusi rani, sima ti diminin Adi Komii siya boinin, hiniin kipi nonkwo, siir bidi yonkwowim. Mi siir pua biye pi hiriyyar nwowinaka mipi pris siyar hainiyop nami meme bulmakau ini nhieyim pi whrin min aka ninkin hainiyopnami. Mi mhoyia Adi Komii siir yaiya pa swoki

boinkii, sima ini wadiyar swoki okiyim, ti diminim simiir piua wadie sima bidi ywohaiginiugiyim. Mi meme, bulmakauni nhieya ya idan piua wadie sairrarar nwows aiginiuwi. Mi Krais siya, Biyan Inkam Komiiyin, yio ini meme bulmakau sowiir haiburin. ¹⁴ Mi siir nhieya ini meme, bulmakaumi nhieya mi simiir whrin ima, ini simiir haibura. Mi mi bibiyeyim naekak nwokaram nwowiyim mi dimin bibiyeyim iikami kwoinawu nwokaiiyim simiirin saeya bidi haiyoprimdiyumiigiyim. Mi Adi Komii siir naeyiun siirin siyar whindiriraerarkin, yipikin dimin biyie whir karamaeyin, siir nhieya saiir ninkin imiiaekin Adi Komii siirin. Mi siir nhieya iikam krimiir whinkinsiis haiginiuwim mi krimiir dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyim wi digar nwowi. Mi krima Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apim wi digar nwowi, yipikin omwai waiyayokiyokiiyin inokinok. Dimusi rani, siyiu whir karamaeka hiriinan tirim.

¹⁵ Jisis siyairgin iikamim nuanim mi Adi Komii siya, krimiirar kaoprige irkakiyin ta kitibmii boin wina krimiiram nita iikamim wakaeyokna apim saiir kirie haiginiuwam. Mi nim krima iikamim Adi Komii siya nimbinim siir iikam nwowam, krima wi omwaiya waiyayokiyokiii, saikar inokinokin. Mi wi dimin kibi kibiyim biya Adi Komii siya nimbinim wi simiir haii. Dimusi rani, siya Jisis bidi yaowin. Jisis siyairgin iikam krima mi Adi Komii siya krimiirar kaoprige irkakiyin ta kitibmii boin wina saiir kirie haiginiuwam. Ya mhoiia nitka iikamim sima wakaeyokna apam. Siya iikamim simiirsi naokin simiir dimin biyeyim sima tirim simiir haiyoprimdiyumiigiyam iya sima biyan kitibmii boin aiir napim. Mi sima wi saika nwoyokiyokiikaeyami, inokinokin.

¹⁶ Mi iya inkamin omwaiyar niki waiyaeiyin, siya

yinisisimim simiir inigim pa wini yokwoni mi dimin taeminim sima mi haiyanim yim iriipi hiriinan pa mi wini. Mi siir mhoiia iya siya naonama siir yinim pi yokwo aiira kigmak hid hai. Sima pi hindara priihai priihai rani. Niingaka. ¹⁷ Mi inkamin omwaiyar niki waiyaeyin mi ta yokwowa siya wina, siir dimin taemin imiir, ya ini hiriayar niki owa. Mi mhoiia iya siya naonami, siya pi haini winmimauugigi digworaekwowim siir yin ima haiyanim. ¹⁸ Adi Komii siya biyan kitibmii boina saiirin wraisuim sima nisomsom aowim mi simiir nhieyim ha naokiinainamim simiirsi kirie haiginiugin. Mi nhieyim iikam imiirin wi simar nwowaiginiuwi dimin taeminim Adi Komii siya nimbinim simiir haiyamin. ¹⁹ Mi Adi Komii siya siyu komiyyin Moses siir hauuwim mi Mosesin yio kimidiniya Isrel simiir iikam imiir hauu. Mi ta iya siya bulmakau haomin siir nhieya opaka yinkin aokaigi twonau. Mi siya paeyakwiyam ha mi hai mi sibsibni pio pariidnamim, ha mi haiyin mi siya ti sibsibni piowim ti paeyakwiyam simakar yin udgi. Mi siya kimidiniyan haunairin op nhieki nwomaiyin siir hopmaigi. Mi kimidiniya Yokwo Komiiya Adi siir yaigi nwowa Moses siir hauugiya saiir iyairpasoknam. Mi siya iikamim simiir piuim simiir warar yinkin iyairpasoknam. ²⁰ Mi iya Moses siya yokwo aeya mi iikam ima simiirin ha niyairpasoknamim mi siya simiirin hiniina boinki, ti wraisuim simiir nhieyim ti kara niyairpasoknamim, yim ta biyan kitibmii boina saiir kirie haiginiuga, kima Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apim. Mi kima wi yayim Adi Komii siya boinkiyim biya, kima wakaeyokna apam wi simiir wakaeyokna ap. ²¹ Mi Moses siya Adi Komii siir sel omaka saiirin iriipi hiriinanar mi iyairpasoknam. Mi digworaekwo whiekakim saiir hir nwokaiyim, iikamim sima iripa haingiriyu idwokaiyuwiyim, iya sima Adi

Komii siir inig iir hainaniyim mi ha diriraerariyim, simiirin warar mi inkin iyairpasoknam. ²² Mi ta yaiya Moses siya winkiya Yokwo Komii saiir, saeya hiniina boinkika, mi kira ti digworaekwowim simiirin hiriinan niyairpasoknami wraisu nhieni, sima wi dimin whirki kimbu rani. Niingaka. Mi kira nhie simiir niyairpasoknam karam nwowi, saeya boina saiir hiriinan Adi Komii siya wi simiir dimin biyeyim wi haiyoprimdiyumiigi rani. Niingaka. Iriig.

Krais siya naeni haniin siir piu aiarar ninkin imiiaekin Adi Komii siirin, krimiir dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyam.

²³ Mi ti miyim mi ti nuan digworaekwowim krime tiriyim yim hindarar niisimaugim iki dimin kiingikininim ninomor kou hir nwowim simiir. Moses siya digworaekwo imiirin wraisu nhieni minam niyairpasoknamkim, sima whauriyina nwowam. Mi ta nhie hiriinana iki dimin miyik miyikim Adi Komii siir om hir nwowim simiirin wi whauriyinan saeya nwowaiginiu rani. Niingaka. Jisis siir nhieya sasairga whauriyinan iikam imiir nwowhaiginiuwi. Mi ta hiriinan saiirsika sima wi Adi Komii siir om iir asi nami. ²⁴ Mi Krais siya Adi Komii siir maeyaua hiuyokiyokaiya, dimin whirki kimbu kamae nwowa omaka inkamkar nonkwo miriia nu tirana, saiir omaka yainau nwokaiyin siir bi napninopkainamkin. Niingaka. Siya Adi Komii siirgisiir om iirar namigusamkin. Mi siya ini Adi Komii siir whwonkam ida nidwowin, siir ina inig miya mi siya ini nhwo krimiiramar kwis boinin. ²⁵ Mi biewi biewiyim prismi biigibiian iikamim sima Adi Komii siir maeyaua hiuyokiyokaiya dimin whirminwhirminki kimbu karam nwowa saiirin ii kwokwirar napninopkainamikin wraisu nhie Adi Komii siir ninkin imiiaeyamin. Mi yio Krais

siya ta maeyau aiirin idip idip bi napninopkainamkin siir nhie aiir ninkin imiiaeyamin Adi Komii siirin iikamim simiir dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyamin. Niingaka. Siya kwirkikwiruwar namkin siir nhie aiir ninkin imiiaeyamin Adi Komii siirin. ²⁶ Mi Jisis siya hiriinan tirkiswo mi siya paeyin hiiiniya nirioninkinin siirin wi ii kasakasa di naowi. Iiya Adi Komii siya nu siirar nonkwokwokiyyin mi ha nityokiyokiigiswo mi wi tariinanar pi yadigniyin. Mi Krais siya nu tiriir nitin, siya ii kwirkikwiruwar nauuni aonikin nu tirin ini sasair ywowiskiyya. Mi iyya dig kingiin nwowa, Jisis siya ha nitin mi siya paeyin hiiiniya nirioninkinin siirin ii kwirkikwiruwar nauuni aoniyyin mi siir nhieya ha naokiinainiyya mi siya sairar yinkin imiiaeyadi Adi Komii siirin, iikamim simiir nanmaiwarkainaim simiir dimin biyie imiirsi mi sima Adi Komii siir whwonkam idain wi dimin whirki kimbu karam nwoki owim. ²⁷ Iikam whiekakim sima wa naowi mi mhoiyya sima Adi Komii siir kigi, simiirin wi siyar hidi. ²⁸ Mi hiriinan siyiun Krais siya ii kwiruwar nao iskikin Adi Komii siirin siyar swoki inkin imiiaenam. Siya siir nhieya iikamim simiir dimin biyie biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyam ninkin imiiaekin. Mi mhoiyya siya swoki iti, siya wi iikamim simiir dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyam nit rani. Niingaka. Siya iikam yipikim siiram wakaeyokna aingwo tibmiyyim mi iyya siya nitana sairam nwokwokinim wi simiir nanmaiwarkainami sima siir om hiriir namam. Iriig.

10

Biiyan naeyim sima ninkin imiiaeyadi, ya dimin biyeyim simiir bi haiyoprimdiyumiigikim.

¹ Mi siyiu komiiyìn biya Adi Komii siya hauugiyìn. Mosesni, yio diminkidiminim mhoiia nimbiamanım křimii, aknainan simiir niisiimauugin. Mi biewi biewiyım, pris inkamım sima hirihiiriinan naeyım simiir simiirar nınkin imiiaenanae; Adi Komii siirın iikamım simiir dimın biyie imiirsiyın. Mi siyiu komiiyın Adi Komii siya hauugiyın Moses siir siya wi dig nwo rani, iikamım yipikim Adi Komii siiram nitim simiirın dimın whırki kimbu karam nwowım. Niingaka. ² Mi ti digworaekwowım Adi Komii siir sima nınkin imiiaeyım iikamım yipikim Adi Komii siir inig iir hainaniyım simiir dimın biyeyım simiir kwoınau nwokaiyım simiir digikiswo mi sima wi yaeya nae di swoki inkin imiiaei Adi Komii siirın simiir dimın biyeyım simiir kwoınau nwokaiyım simiir digiyamın. Niingaka. Dimusi rani, simiirın wi dimın biyekak diyowoi. ³ Mi iya sima hirihiiriinanar nınkin imiiaenanaeyım biewi biewiyım mi iikamım pa swoki aingwokii, dimın biyeyım sima tir imiiramın. ⁴ Sima ti hiriinan siyiuın ii kasa kasa bi tirkim. Dimusi rani, Adi Komii siya bidi yinoknınkınin bulmakau meme iini nhıeyım, iikamım simiir dimın biyeyım wi saeya digi rani. Niingaka.

⁵ Mi iya Krais siya nitam naingwowa siya Adi Komii siirın hiniına boinki,

Kira iki siyiuın iikamım wraisu sima nisomsom inkin imiiaeyın kiriir siiramın kira mairgimairga nwo rani. Mi kariirın kira piugak hiriinansi nnowaiginiugin.

⁶ Mi kira wraisuım kiriir hii aiir haigin anagiyım mi dimın taeminim sima nınkin imiiaeyım kiriir, simiir dimın biyeyım sima tirim simiir digiyam, kira simiiramın mairgimairga bi nwokim.

⁷ Kara Kraiskin, kara kimiirin pi hiniina boini, Adi Komii, kira kariir kigi, kara tisi tapi nwowin. Kara digworaekwo whiekakim kira naingwowim simiir tiram tiri, biya sima winboinkiya kariirin kiriir Yokwo Komii aiir saiir hiriinan.

⁸ Krais siya biya hiniina boinkin, kira ini yimiyuwun iki diminpai diminpaiyim, inkamki ninkin imiiaeyim kiriir simiirin. Mi kira wraisuim kiriir hii aiir haigin anagim kiriir ninkin imiiaeyam iikamim simiir kwoinawokaiyim dimin biyeyim simiir digiyam, yim ini mi imiyuwun Krais siya ti simiirin hiniina boinkikin. Mi yio siyu komiiyin Moses siya winkyin Yokwo Komii yio ha boinkikin hiriir tir. ⁹ Mi mhoiya siya ti yai imiir boinkiyin mi mhoiya siya Adi Komii siirin hiniina boinki, Adi Komii kira kariir kigi, kara tisi tir nwowin. Kara digworaekwo whiekakim kira naingwowim kara tiram, kara simiirin wa tiri. Mi yim ti yai hiriinanin yim krimiir boinmauu wakaekim. Biyan siyuuin nae iikamim sim ninkin imiiaeyin Adi Komii siir, yio Krais siya bidi digiyin. Mi simiir igsopa ini siyar yokwokairinanaowidin. ¹⁰ Jisis Krais siya dimin taeminim Adi Komii siya naingwowim siya tiram siya simiir wakaeyokna tirkin. Mi siya kwirkikwiruwar naokin siir pua saiir ninkin imiiaeyam Adi Komii siirin. Mi siya iikamim siir siyu iir napim, simiir dimin biyeyim, wi simiir nwoki digiyim. Mi sima Adi Komii siir whwonkam idain wi dimin whirki kimbu kamae nwoki owim.

¹¹ Mi pris inkamim sima mi Adi Komii siir omaka aiir nokwo miriyim mi nonkwo inkin imiiaeyim Adi Komii siirin, sima inokin hiri hiriir tirikim. Mi ya tariigina iikam krma tirim dimin biyeyim simiir haiyoprindiyumiigiyim wi dig nwo rani. Niingaka. ¹² Mi yio Kraisin yio siyar ninkin imiiaeyin mi ta saiirin

kwiruwar tirkikin. Mi iikamim simiir dimin biyeyim ini saeyar haiyoprimdiyumiigiyim. Mi ta ii kwiruwu siyar tirkiya, inokinokin wi saeyar nwoyokiyokiii. Mi ta saiir mhoiyya siya ha nini idwoiugin Adi Komii siir ina iniig miian. Dimusi rani, siya Adi Komii siir hiriinan inkam komiigin. Digworaekwo whiekakim, siyar kigirkakikin. ¹³ Mi siya ini Adi Komii saika hirar nidwo kaoraraowin iya siir sau omomin Adi Komii siya hainurninkin haiginiugii. ¹⁴ Krima bidi yinokninkinim, Jisis siya kwirkikwiruwar naokin siir piu aiirin Adi Komii siir ninkinimiiyaeyamin. Mi siya iikamim yipikim Adi Komii siya haiyopriimdiyumiigiyim simiir dimin biyeyim, simiirin dimin whirki kimbu kamaeyin siya nwowaiugin. ¹⁵ Mi Adi Komii siir naeyuin krimiirin ti hiriinan dimin iirar mi boinkin. Mi biya siya hiniina boinkin,

¹⁶ Biyan Inkam Komii siya hiniina boinkin mi iki iiyim mhoiyya nitim kariir kitibmii boina wi iikamim simiir hauwi. Mi ti kariir siyiu komiyyin wi simiir kwoinkikwoin imiirar kinirkai haiginiuwi. Mi sima wi saiir saiira nwoki aingwokwonanaeyim.

¹⁷ Mi siya yai nhirim ina swoki boinkiyim, siya hiniina boinki mi kara dimin biyeyim simiir kwoinawu nwokaiyim, wi simiir swoki aingwokwomimin tani mi siyiu biyeyin, sima tiri ikin. Niingakiniingaka. ¹⁸ Krimiir dimin biyeyim Adi Komii krimiir Wanin siya bidi haiyopriimdiyumiigiyim. Mi iikamim Adi Komii siiramim wi swoki inkiniimiiyaemimin tani. Niingaka. Yio hiriinan siyiuin yio bidi digiyin. Iriig.

Krima Adi Komii siiram daingwo tibmii kin mi saika damasukikin.

¹⁹ Mi ti kariir akamim, krima Adi Komii siirgisiir maeyaua siya nwowiya dimin whirmin whirminki kimbu

karam nwowa saiirin wa napninopkai nami. Dimusi rani, Jisis siya paeyin hiiniya nironinkinin siir naowin mi siir nhieya ha naokiinaiiniya mi krimiir dimin biyie biyeyim ini saeyar yinakiyim. Mi ta hiriinana saiirsika iya krima nhwo kwisboinkii mi krima hiriirin wa napninopkainami. ²⁰ Mi ta siya naonama, siya minam naonamkin krima Adi Komii saika nwoki boinaiyim. Mi ya tariigina ya hiniinga ta yuisni haniin bopwoniya siya niinikiwitkiya krima napninopkainamim maeyaua Adi Komii siya nidwokaiya dimin whirki kimbu kamae nwowa krima namsi saiir nitimwanuwa ya ini siir piu aeyar niyoknamnan ywowa. ²¹ Mi krimiir biigibiiyan, prisin, siya ini omwaiyar swoki waiyain. Mi siyairgin, digworaekwo whiekakim, Adi Komii siir om hir nwowim. Mi iikamim siiram naingwo tibmii kinim mi siir yinisim nwowim simiir kigirkakanin. ²² Jisis siya siir nhie aiiar niyairpasoknamkin iikamim krimiir kwoinawu nwokaiyim dimin biyeyim simiir haiyopriimdiyumiigiyim mi krimiir kwoinim rirmiiya nwokiyim. Mi siya krimiirin op miyikimiyik aiiar baptais haiginiugin. Mi ta hiriinana saiirsika krimiir piuim whauriyina asi nwokim. Mi tariinanin krima Adi Komii siir kingiinin wa nwoki amim. Dimusi rani, ti hiriinan diminin Jisis Krai siyar tirkin. Mi krima kwoin biyeyim krimiir kwoinawu nwokaiyim niksisaeyim simiirin wi asi niuguskii. Mi krima Adi Komii siiramar dinmiininkin, ta krima tira saiir hiriinan. Mi krima kwoin whirua saikar dwo. ²³ Krima digworaekwowim krima naingwo tibmiiyim simiiramin sibgu wakaeyokna ap. Krima simiirin digiumii kipi haimriiyu. Dimusi rani, krima bidi yinokninkinin digworaekwo whiekakim biya Adi Komii siya nimbinim siya simiirin wa tiri. ²⁴ Krima, krimiir iikam nomiiyawim naingwo tibmii kinim simiiram daingwo. Mi krima irni nwirni dinan

whinkinsiis ankinsiisna. Mi krīma irni nwirniyamār timi aingwokwo. Mi irni nwirniyin siyiu miyikimiyik iirar timi tir. ²⁵ Mi krīma siyiuin iraka nwiraka haingiriyiu owiyin Adi Komii siir inig iir hainam siir kipi haibur. Niingaka. Iikam nhirim yim ti siyiu hiriinanin siir bidi haiburgigim. Mi nim krīma wi hiriinan kipi tir. Dimusi rani, iya Krai siya swoki itana ini kingiin nwowa mi krīma irni nwirni whinkinsiisamin miinan mirii.

²⁶ Mi krīma ta Jisis Krai siya naonama iikamim simiir dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyam, krīma saiir yaimwokiayimwo aiirin bidiyar iki wakaeyim. Mi krīma siyiu biyie krimiir kwoinkar swoki aingwo tiri mi Krai siirin digiumii ha haimriyugigi mi yaeya inkam nwir karamaeka, siir nhieya saeya simiir niyairpasoknamim Adi Komii siir ninkin imiiaeyam, krimiir dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyam. Siyiu whir karamaeka. Niingakiniingaka. Sima wi hiriayar nwowi. ²⁷ Mi krīma ta yaimwo aiirin hindara nimiyyiu iugusami mi mhoyia krīma wa nididi Adi Komii siya boiwokiyopnatkaigisiyin mi siya nitnoudnankaigiisiyin paeya. Mi krimiirin wi maeyauwa iikamim, sim niurimtiokaigiya wi saiir hiriir kabitnouwidnankagii. Mi simiirin wi hiriayar niurimtiokaeyami inokinokin. ²⁸ Krīma bidi yinokninkinim nwis nwoimgi kigii, inkam nwirin Moses siir siyiu iir nap karam nwowi mi Isrel simiir iikamim, simiir biyanim sima siirin wi donkwo. Mi siirin wa dipimpar aoki. Mi sima wi siirsi kipi haigwo. ²⁹ Mi kima paniina naingwowi iya iikamim sima Adi Komii siir yinisimin digiumii siir haimriiyugigi mi Adi Komii siya simiirin wi paniina tiri, ha? Siya simiirin wi hik prasae prasae hau rani, wi hindara nonkwobumbuninkin iuguskii. Mi ti simiir siyiuin Adi Komii siir yinisimin digiumii siir haimriiyuin yi sima hiniina boini, ta Jisis siya

naonama paeyin hiiiniya niriioninkinin si mi siir nhieya ha naokiinainiya ta kitibmii boin aiir kirie haiginiuwam mi sima ha boinkim ya tariigina ya dimin komii rani. Mi sima siyiu kibiyin Adi Komii siir naeyiu ieya tirin krimiir siirin ini hindara yitkinisugiyin. Mi ti siyiu hiriinanin sima tirin yio miyikimiyik rani, ini biyieki biyie ywowin. Mi Adi Komii siya simiirin wi hik asi hauuwi. Mi simiirin wi asi nonkwobumbuninkin iuguskii. Mi Jisis siya naonama mi siir nhieya ha naokiinainiya, siya hiniina boinkin, kima ta saiir wakaeyokna ap. Mi Jisis siir nhieya krimiirin saeyar whinkinsiis haiginiugin mi krimiir dimin bibiyeyim saeyar haiyoprimdiyumiigikim. Mi krima dimin whirki kimbu karamae asi nwokim. ³⁰ Krima bidi yinokninkinim yaiya Adi Komii siya boina ya hiniinga, kara iikamim siyiu biyie kariir tiriyim simiirin wi yamdiyar swoki tiri. Mi yai gwira siya mi boina ya hiniinga, Biyan Inkam Komii kara kariir iikamim simiirin wi kara hidi dimin taeminim sima tiriyim simiirsi. ³¹ Mi Adi Komiiyin, yipikin omwai waiyayokiyokiiyin, siya wi iikamim siyiu biyie siir tirim wi simiir hidi. Mi ti dimin hiriinanin wi dig siya nwo haiginiu rani. Niingaka. Mi yio hiriinan diminin, simiirin wi nidid prasae prasae nwo rani.

³² Kima dimin taeminim buigi bii kimar wakaeyim Krai siir mi ha wakaeyokna naingwo tibmii kinim, simiiram ti swoki haiyug naingwo. Mi kima naingwo tibmii kina saiir mhoiia dimin biyie kasa rani, kimiir naingwo tibmii aiir tirbuwanim. Mi yim ti hiriinan dimin biyeyim sima wi kimiir nikwowaisii rani. Niingaka. ³³ Mi ii nhirim iikam nhirim pi kimiirar mi igbumbuwi. Mi siyiu biyie pi kimiirar mi tiri iikamim simiir whwonkam idain. Mipi kimiira mi iewaiyuwi. Mi ii nhirim kima bidiyar mi kigim iikam nhirim iki iikam miyikim simiir tirim siyiu biyie. Mi wim kima simiir

whinwo, kirie sima nwowam. ³⁴ Mi kima iki iikam miyyik miyyikim iki iikam biyeyim omaka hiuyokiyokaiya, sima hiugripkiikikaiyim simiirsiyin naingwoyimyok prasae bi kinkim. Mi kima iikamim kimiir dimin imiir tauae haiyim io bi nwokim. Niingaka. Mi ti digworaekwowim ini simiirar mi kigninkin haigiyim. Dimusi rani, kima bidi yinokninkinim, Adi Komii siya kimiiramim dimin miyyik miyyik imiirar haiginin mhoiyya kima haiyamin. Mi ti digworaekwowim ini ti digworaekwowim sima tauae hainamim kimiir waraurankin ini simiir haiburim. Mi yim ti digworaekwowim wi hiriyar nwoyokiyokiikaeyami. ³⁵ Biiya kima kirieyar nwokim mi Adi Komii siir siyiu iirar sibgu apkim. Mi kima wi kipi nidid dimin biyeki kimiir tirbuwam tiri. Kima bidi yinokninkinim mhoiyya Adi Komii siya wi siir dimin kibiki kibi iirar hauugi yipiki siiram sibgu wakaeyokna naingwo tibmii kiinim simiir. ³⁶ Mi kima sibgu donkworinu mi Adi Komii siir yai imiirarar wakaeyokna ap. Mi mhoiyya kima, digworaekwo whiekakim Adi Komii siya nimbingiyim simiir mirii digi mi siya kimiirin wi dimin miyyiki miyyikim siya nimbiniim yipiki siiram wakaeyokna aingwo tibmii kiinim wi simiiram hauugi. ³⁷ Kima kirie dwo. Dimusi rani, Adi Komii siir yaiya Krai siir win boinkiya Yokwo Komiini siya hiniina boinkikin, wi imwan mwan rani, siyarin wa swoki kwiti. Siya wi ii hoimgak nwo rani.

³⁸ Iikam miyyik miyyikim yipiki kariiram naingwo tibmii kiiniyim sima iinok iinokin wi omwai kanakar waiyayokiyokiii. Mi kimiir nhirkim kariirin digiumii haimriiyiwi mi kara wi maingimairga kimiiram nwo rani. Niingaka.

³⁹ Krima iki iikamim digiumii Adi Komii siir haimriiyuiyim simiir hiriinan tani mi Adi Komii siya

krimiirin wi ha nonkwobumbuninkin tani. Niingaka. Mi nim krima iikamim Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apiyim krimiirin wi siya whinkinsiis haiginiuwi mi wi siya nanmaiwarkainaei. Iriig.

11

*Siyu*in krima naingwo tibmii kiinanin siya.

¹ Naingwo tibmii kiiniya hiniinga mi iiya krima diminim Adi Komii krimiir Wanin siya boinim, simiiram naingwo tibmii kiini mhoiia nimbiamanim mi krima hiriyar naingwo tibmii kiini, sima wa nimbiamami. Mi krima tikiinim nitim simiiram asi nwowi. Krima simiir kig rani mi krima hiriyar naingwowi, sima ina nwowim. Dimusi rani, Adi Komii siya bidi boinkiyin, sima ina nwowim. ² Mi biia, brougae nhirim sima Adi Komii siiramar naingwo hiririu kingim mi siya big nasmirwaiya simiiram asi nwokin.

³ Krima hiriyar naingwo tibmii kiini, digworaekwo whiekakim siya boinim, yim kaimwokinairgim. Krima bidi yinokninkinim, iya nu ninomor sowa nimbiamama Adi Komii siya hindara yai ara boinkin. Mi sowa ina yimbibiamwo. Digworaekwo whiekakim ti krimar kigim yim Adi Komii siyar tirkikim mi ti digworaekwoim, siya nonkwokwowim krima bi kigim, siya panina namisi onkwokwokin.

⁴ Mi inkam nwirin, siir inigin Ebelkin, siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kingin mi siya dimin taeminim Adi Komii siir asi ninkinimiiyaekim. Mi ti siya ninkinimiiyaeyim, yim ini siir yaowaeyin Ken siya ninkinimiiyaeyim ini simiir haiburim. Adi Komii siya hiniina boinkikin, ti naeyim siya ninkinimiiyaeyim wadieki wadiekim. Mi Adi Komii siya siir boinki, siya dimin whirki bi kimbugin. Whisarii rani, siya siir siyu iir

sibgu apkin, siya tira saair hiriinan. Mi bidi bidiniyarin, Ebel siir naingwo tibmii kiina ha nwowa mi siya ha naonamkin. Mi ti yayim Yokwo Komii saeya boinim dimin taeminim siya tirim simiir, yio krimiir niisimauugim, piki hiniin dimin ikin krima tiriyim, Adi Komii siya maingimairga krimiir nwowanim.

⁵ Inok siya bi naonamkin. Dimusi rani, siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kiingin mi Adi siya siirin siyamar asi nikiunamkin. Mi iikamim sima siiram ha hansirnaaeiyim, sima siir bi swoki kigmiminkim. Niingaka. Dimusi rani, siirin Adi Komii siyar bidi yikiunamin. Mi Adi Komii siya siir yayi sima winboinkiya Yokwo Komii saair, saeya hiniina boinkika. Mi iya siya siir niki ikiunam karam niki owa, ninomor koua hiriir mi dimin taeminim siya tirim, siirin maingimairga simar nwowaiginiugin siiramin. ⁶ Mi yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii kiin karam nwowim mi dimin taeminim sima sibgu tiriyim, Adi Komii siya simiiramin, wi simiiram maingimairga rani. Niingaka. Mi yipiki Adi Komii siiram naingwowin, siir siyu iir sibgu apim mi mhoiya siya dimin miyik miyikim wi ti iikamim, yipiki siir siyu iir sibgu apim wi simiir hauwi.

⁷ Mi bidi bidiniyarin ta ii aairin, iya Adi Komii siya Noa siir boinkiya mi siya siirin hiniina boinkikin. Dimin biyie whirin wi sipi nimbiyami mi ti diminin, yio opud naoki. Mi Noa siya ti digworaekwowim simiir bi niki kigim. Siya hindara naingwo tibmii kiingin digworaekwowim Adi Komii siya boinim siir, sima wa nimbiyami. Mi siya siyaiya ira yonkwokwo mi iya siya saair nonkwokwo digiyin mi siyar kigi, opud naowo, nii okwonaniyo. Mi siya mi siir wigyin ima simaniiyin ina yapninopkainamim. Mi simaniiyin ini siyaiinau hirar ywokaiyim. Mi sima paniinsi yaosi. Siya iikamim siyu bibiyie tirkaeyamim

simiir niisiimauugin. Dimusi rani, siya siyairgin Adi Komii siir yaiya saiir wakaeyokna naingwo tibmii kiin. Mi yim sima. Niingaka. Mi Adi Komii siya ha boinkin, Noa siya inkam wadiekwadie ieyargin. Dimusi rani, siya siirgisiir yai aiirar wakaeyoknakin.

⁸ Mi Ebrahim siya yaiya Adi Komii siya boinkiya siir, siya saiir wakaeyin mi siya hiriir yaingwo tibmii kiin, ta yaiya yai kaimwowairga. Mi siya siir om iir ha haiburgigin mi siya kimidiniya om whira yam. Omin Adi Komii siya siir hauwanin siir. Mi omin Ebrahim siya namanin, siya bi ninokninkinkin. Siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kiingin mi siya asi namkin. ⁹ Ebrahim siya Adi Komii siir yai aiiram naingwo tibmii kiingin. Mi siya ti omin Adi Komii siya boinin siir asi nakripkii whiniugin. Mi siya amir omaka saiirarar nitkin whinkin, inkamin nu op karamaeyin hindara priiyakiiririyin siir hiriinan. Mi Aisak siya mi siir yinisim ieya Jekop yoniyin iriipi amir omaka saiirarar mi itkin whinko, Ebrahim siir hiriinan. Mi yo sowa iriipi hiriinan wi ti hiriinan digworaekwowim Adi Komii siya nimbiniim Ebrahim siir, wi simiirar mi haii. ¹⁰ Mi Ebrahim siya amir omaka saiirarar whwonkaigin. Dimusi rani, siya Adi Komii siiram nwokin, omin siya miriikwokin, siir namim. Mi tiki omin yio hiriirar nwoyokiyokiikaeyamikin bi digikin. Niingaka.

¹¹ Sera saeya bidi yaingwo tibmii kiina. Mi saeya ta yaiya Adi Komii siya boina, saiir saiira naingwokwo nanaeka. Saeya waibiyie bidiyar ywowa mi ta saeya naingwo tibmii kiina mi ta saeya naingwokwonanaeiya Adi Komii siya saiirin yinkak saiirsiyar nwowaiginiugin. Siya hiriinan asi tirkin, saeya bidi yaingwo tibmii kiina, digworaekwo whiekakim siya nimbiniim biya sima wa nimbiyami. Siya hiniina boinkikin, kowiir yiniyem sima wi kasa kasa nwo rani. ¹² Mi ti inkamin siya waibiyie

bidi ywowin. Mi siya wi yiniekak nwo rani. Niingaka. Mi siirin wi Adi Komii siyar tirkii mi siya wi yinisim yinkamiyinar niyioninkini. Mi mhoiia kiriir piugana wi kasa kasa nwo rani, sima wi yabsiiyanan nwowi mi wi nauunim ninomor kouanim sim hiniin nwowi. Mi iikamim simiir mwainim wi dig nwo rani. Niingaki niingakiinga.

¹³ Mi yim ti iikamim yim bidi yaonamim. Mi sima ina naingwo tibmii kiinim, ti digworaekwowim Adi Komii siya nimbiniim siya tiram, simiiramim mi sima ti digworaekwowim Adi Komii siya boinim sima haiyam, sima simiir bi niki haigim. Mi ti digworaekwowim siya simiir hauuwam tirim, yim simiir niisiimauugin. Mi sima maigimaigra komii ti simiiramar nwowi. Dimusi rani, sima bidi yinokninkinim tiriiginim siya wa tirkii simiiramim. Mi sima hiniina boin, ti nuin, ti krima nwowin, yio krimiir nugɔ nu rani. Niingaka. Mi krima ti tir nwowim, ini inkamim nu op karamaeyin, hindara priiyakiriririyin ini siir hiriinan nwowim. ¹⁴ Mi iikamim ti hiriinan yai boiniyim yim krimiir niisiimauugin. Sima ina niki idwo kaoyokiyokiiyim, nu maeyau miyikamim sima nwowamim. ¹⁵ Sima kwoin karamaekim, omin sima nhin haiburgigin siiram swoki amim. Niingaka. Mi sima siiram swoki nhinami, siir swokini waiyuam, sima wi swoki nhinkisaekimrae rani. Niingaka. Sima wi hirar nwokripkaii. ¹⁶ Mi sima ti omki omin ninomor kou hir nwowin, omin Adi Komii siya nwowin, siir siiramar naingwokwonanaeikin. Mi ti omin ninomor kou hir nwowin, sima hiriyyar naingwowi, ini ti omin nu tiranin ini siir haiburin. Mi sima ti omin ninomor kou hiranin siir siiramar naingwokwonanaei siir namim. Mi sima Adi Komii siirin hiniina boinki, kira krimiir Adi Komiiigin. Mi Adi Komii siya ta yai aiirsiyin bi nididgin. Niingaka. Mi

Adi Komii siiramin minam naingwo tibmii kiini, siya om kibiyin simiiram bidi tirkwokinin, sima nini owouwam.

¹⁷ Bidi bidinanin Adi Komii siya Ebrahim siir kinankiugin. Mi siya Ebrahim siirin hiniina boinki, wa kiriir yinisimin Aisakin siirin disomaoki mi wraisunan kariir winkin imiiaeki. Mi Ebrahim siya ti yinisim nwuruwan Adi Komii siya niki imbinin siirin ini wraisunan siirar swoki inkin imiiaekiyin Adi Komii siiram. Mi Ebrahim siya pi naingwo tibmii kiingin mi siir kwoinin whirua ha nwokiyin mi siya hiriinan asi diriraerarkin siir yinisim iirin. ¹⁸ Biya Adi Komii siya Ebrahim siirin hiniina boinkin. Mhoiya kiriir piugana komii nrowi mi kiriir piugankipiugan aiirin wi Aisak siir yinisimin simakisima nwo iski inigakin. ¹⁹ Ebrahim siir kwoinin whiruarigin, siya hiniina naingwokin. Adi Komii siya siir yinisimin Aisak siirin wa swoki hidninsiin idwowi. Mi Ebrahim siya siir yinisim iirin ini Adi Komii siir yai ailarar wakaeyokna diriraerarin. Mi siya hiriinanar mi tirin, ini kaimwowar mi owin. Mi Adi Komii siya Aisak siirin ina swoki hauugiyin siir adin Ebrahim siirar. Mi Aisak siya naoni haniinaka, Adi Komii siya sibsibin ira hauukiigi mi Aisak siya bi naokin, ini ti sibsib ieya yao iskiyin.

²⁰ Aisak siir kwoinin whiruwar nwokin digworaekwowim Adi Komii siya nimbinim sima wa nimbiyami. Mi Aisak siya siir yinisim nwisso Jekop Iso sowiiram ha nikiunain mi siya sowiirin piuai miyik miyikim ina yikumamauuwim, siir kwoinin hiniina naingwo tibmii kiingin ti digworaekwowim wa nimbiyami.

²¹ Mi iripi hiriinan Jekop siya Adi Komii siirim naingwo tibmii kiingin. Mi iya siya nao kingiin nwowin mi siir piuai miyik miyikim ina yikumamauugikin Josep siir yinisim yinkamiyin nwisso sowiir. Mi siya siir paekopin

siir ha haiyin mi siya ina huuugu okwokiya. Mi siya Adi Komii siirin ina yokboimamaairgiya.

²² Mi Josep siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kiingin digworaekwowim Adi Komii siya nimbiniim sima wa nimbiam. Mi iya siya naonam kingiin nwowin, siya siir yinisim imiirin hiniina boimimauugik. Mi mhoiya Adi Komii siya Isrel kimiir iikamim simiirin nu isib tiranki nikunami mi ta ii airin sima kariir kumwo imiirin wi warar hainop hainam. Mi maeyaua sima nini owiwi mi wi hir ti swoki haingikaiyu.

²³ Mi Moses siir yopii ado sowawaiya pi naingwo tibmii kiingo, Adi Komii siiram. Mi siya sowaiya wa whindiriraeri. Mi mhoiya yopiya Moses siir naokainakiya mi sowawaiya kigi yinisim yinkamiya bimbuiwani. Mi sowawaiya yaiya biya inkam komiia nu kigriraowiyin Pero siya boina yinisim yinkamiya naokainaei mi wi disomsom aokao, sowawaiya sairsi bi nididko mi sowawaiya ti yinisim iirin bi nisomaokin. Niingaka. Mi sowawaiya ti yinisim iirin bwanim whoima haigiprakai.

²⁴ Moses siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kiingin, siya hiniina naingwokin Adi Komii siya wi saika nwowi. Mi siir iikamim Isrelanim simiirin wi siyar whinkinsiis haiginiwi nu Isib hir haiburgigamin. Mi mhoiya siya komii namwo iuwini mi siya ini boriisopin sima siirin nu Isib hiran inkam komii nikuwim. Mi inkam komii Pero siir yinisim yinugiyina sair yinisim nikuwim, yipika siir haigiyu imiiaeya. ²⁵ Mi Moses siya iikamim Isrelanim Adi Komii siir isidin simaka nwowamar tiri mi hik simaka ninkin haiyama mini. Mi ta ii airin nu isib hiran iikamim sima hik prasae prasae bi hauugin mi siyu miyik bi mi tirkim, Isrel simiir iikam imiirin. Mi siya pi boriisopin inkam komiinan nidwomamairim nu Isib hirin mi Adi

Komii siirin digiumii haimriiyugigim. Mi ti siyiu bibiyie whiekakim yim ii priei maigimairga rani. Niingaka. Yim simiirin ii haruwa sairara maigimairgaki mi siya ti siyiu biyie imiirin pi boriisopi. ²⁶ Mi siya hiniina naingwokin, Krai siya niti mi digworaekwo miyik miyikim siya siir iikam imiirin wa hauuni. Mi siir kwoinin hiniina naingwokin, siya siir iikamim Isrelranim simakar dinkin o. Mi siya Isib simiir iikam ima nigbumbuwa siir sairsi bi naingwoyimyokin. Whisarii rani, siya hiriyar naingwo tibmii kini, siya hik Krai siir inig iir mi haiyin, ini mi owin. Siir kwoinin ha naingwokin digworaekwo miyik miyikim Adi Komii siya siir hauuwi, yim wi umir digworaekwowim nu Isib simiirin wi simiir haiburi.

²⁷ Moses siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kiingin. Inkam Komii Pero siya wi dig nwo rani, Adi Komii siirin. Mi siya asi haiburgin nu Isib siirin mi siya ina yamin, siya inkam komii Pero siya nwowa iowa siir siya sairsi bi nididgin. Mi Moses siya kwoin whisair bi nwoyin siir kwoinin ini kirieya ywonamin, siya bidiya yinokninkinin Adi Komii siirin inkamki bi kigikin. Niingaka. Mi siir kwoinin hiniina naingwo tibmii kiingin, Adi Komii siya ini saika nwowin mi wi siirar whinkinsiisi. ²⁸ Adi Komii siya Moses siirin hiniina boinki mi kira sibsib haomin ira hai mi siirin pa disomao mi siir nhieyim Isrel iikamim kimiir omaka ano migmig imiir srieyop. Mi mhoiyya iya paekwosimin yinisim yinkamiyin yinaomiyinin sim nisomsom aowiyin Isib simiir yinisisim imiir siya niti mi siya nhieyim kimiir ano nwowim simiir kigi mi wi ti omakam simiir iikamim kimiir yinisim imiirin wi wara nisomao rani. Mi Moses siya ta Adi Komii siir yai aiiram wakaeyokna naingwo tibmii kiingin. Mi ta ii aiirarin Moses siya ii komiyya wou nikwo aeiya sairar nikwo ae bwakainakin.

²⁹ Mi Isrel simiir iikamim sima hiriyar naingwo tibmii kiiingim Adi Komii siiramim, simiirin wi siyar whinkinsiis haiginiuwi, iya sima ta whii komiia solwara sima dapiya retsi saeya ninkiyakiyim mi sima wa nwoki apnaidamim mirmiiya. Ti haimii haimiyo ninkiyakiyo sowiir bopwowa. Mi sima siyiin iikamki napiyin opmin nokwo nihu karam nwowiyin siir hiriinan napnaidamkim. Mi sima wi ta sairsi nao rani. Niingaka. Mi mhoiia nu Isib hiran kamim ha swoki siunamim simiir nisomsom aokaowam mi ta opa ha swoki inaparnananiya, simiirin ini saeyar kairim dipu aokaokiyim.

³⁰ Mi Isrel simiir iikamim sima hiriyar naingwo tibmii kiiingim, Adi Komii siya simiirin wa whinkinsiis haiginiuwi, Jeriko simiir iikamim simiir hainurur haiginiuwim. Mi sima om Jeriko siirin iiyim iriyyar kwisa yapyokiyokai. Mi mhoiia simiirin Adi Komii siya whinkinsiis haiginiu. Mi hira om komii iir nidyokiyokaiya omomsi ina nhiimnhinkii iuguskiya. Mi sima ina yinsiin ansiininoop kainamim iikamim simiir nisomsom aokaowam. ³¹ Mi wig ira Rehap nikiuwiya biya saeya hii nanaeyan wig nwoka mi saeya hiriyar naingwo tibmii kiiinga, Isrel simiir iikam imiirin wi Adi Komii siya whinkinsiisi mi sima Jeriko simiir iikam imiirin wi yamdi kwiruha sima simar hainurur haiginiuwi. Yio ti om komiyyin, ta wiga sairar om komiigin. Mi Isrel simiir inkam nwisu tirnankaiyam nimprio amwo sowiirin saeya haigiprakaigigo. Mi mhoiia ti om komii Jeriko hiran iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmii kiiin karam nwowim simiirin sima hainwhrwoimginginki. Mi sima ta wiga Rehap nikiuwiya sairin wara bi ninkin haingim sairin ini hiriyar haigwonaowida.

³² Mi kara iki niwii nhirim kimiirin pi wara boimimauu rani. Niingaka. Mi kara kimiirin Gidion,

Barak, Samson, Jepta, Devid, Samuel mi profet inkam ikim, kara simiir niwii iir boinmimauuwi, pi haruwa haruwa namki rani. Niingaka. ³³ Mi ti kamim yim Adi Komii siiram naingwo tibmii kiingim mi sima iki omom omoman iikamim simiir asi hainurur haiginiugim. Mi sima siyiu miyik iirar tirhaiginiugin. Mi sima dimin taemin miyik miyikim Adi Komii siya nimbiniim simiirim, simiir asi haigim. Mi sima laion simiir yayim hiriinan asi mi okmwın tipkripkaigim mi sima simiir paniinsi mi aesi. ³⁴ Mi iikam nhirim naingwo tibmii kiin karamaeyim, iikamim naingwo tibmii kiinim simiirin sima kiyitkaigaiki paeya niudkwakwa saair. Mi simiirin paeki bi swoki iumiminkim mi ha bi naonamkim. Mi inkam nhirim simiir nisomaowamar tirkim mi sima ini yidamin. Mi sima, simiirin paniinsi yisomsom aokaosi. Mi ti kamim sima kirie karamaekim mi simiirin kirie Adi Komii siyar hauu haiginiugim. Mi iikamim omom omomanim sau sima ninit yokiyokiyamim. Mi simiirin sima hainurur haiginiuwim mi sima ina yidam ninoopkiyim. ³⁵ Mi wig nhirim naingwo tibmii kiinim, iya simiir yinkamkim naowiyim mi ta simiir naingwo tibmii kiina Adi Komii siya simiir yinkam imiirin sairsiyar swoki hidninsiin idwowi ie hirankin. Mi iya omomkim nitiyim, ti iikamim naingwo tibmii kiinim, simiiram mi simiirin, pi sima nini ipimpar onkwobumbuninkin haiginiugigi. Mi sima, simiirin pi hiniina boini, kima kimiir Adi Komiiyin digiumii siir haimriiyugigi mi krıma kimiirin pi rirmiiya nwoki mi yim ti iikamim naingwo tibmiyim, yim sima hiniina naingwokim, krıma naonami, krıma wi ie hirankar swoki insiin idwowi. Mi wi omwai Adi Komii saakar swoki waiyayokiyokwii. Mi sima ti simiir sau omomim pi simiir yai aair swoki wakaeyokna rani. Mi sima Adi Komii siirin pi digiumii swoki haimriiyiu

mimin tani. Niingakiniingaka. Mi simiirin pi simiir sau omom imar nisomsom aokaoki. ³⁶ Mi iikam biyie biyeyim, iikamim naingwo tibmii kiinim, simiirin pi sima nikbumbuninkin haiginiuwi mi sima, simiirin pi idgiuni mi ipimpari. Mi simiirin pa nonkwonami mi simiirin pi maeyau biyie hiuyokiyokaiya mii biyie miriyya saiir nini hiugripkiikikaigigi. Mi simiir iga in imiirin pi haini mi kogrimdinuwi. ³⁷ Mi nhirim sima, simiirin siyani kaiyamik aoki mi nhirim yim bopwoniya hiigrimkripki hisraeni, mwo sa mi dinairin yio sa. Mi sima kamkiuwim ha mi ipimpar hampimpit aokiyim. Mi iikam nhirim naingwo tibmii kiiniyim, yim sibsib mi meme isim simiirarar mi kaiyapririr. Mi sima hinda tinda hindarar priiyap whaowaeyamkim. Sima umir digworaekwo min karamaekim. Mi sima iikamim naingwo tibmii kiinim simiirin siyu mwoni bi naphaiginiugim. Mi sima simiirin hik kimpipisu prasae prasae bi hauugim. Mi sima sibgu bi nwokim. ³⁸ Mi iikam nhirim naingwo tibmii kiiniyim, sima hindarar priiyap whaowae whwonkaikaeyami iki maeyauwim iikam karamaeyim simiirar. Sima ti hiniin maeyauim sim whwonkaigiyamkim, mhu, siyano mi ie minim sim, sima iikam bimbuiwi rani, ini iki iikam nhirim simiir haiburim mi sima ini digworaekwo karamae ywowim.

³⁹ Mi ti iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmii kiinim. Siya simiirin hiniina boinkikin, sima dimin whirmin whirminki bi swoki kimbugim. Mi sima inig komiigakim. Mi ti iikamim sima ti digworaekwowim Adi Komii siya nimbinim iikam krimiir hauuwam, sima simiir bi niki haigim. ⁴⁰ Mi Adi Komii krimiir Wanin siya ti digworaekwowim simiir bi niki hauugim. Dimusi rani, siya ini digworaekwo nhirim ini simiir niki diriraerarin, ti siyiuin biyya sima napin siir haiburanim. Mi siya krimiirin

dimin whirkin kimbu karamae sima nwowamar tiri, ta miiya Kraisi siya miriyya sairsi. iriig.

12

Mi kimiir nhwowim Jisis siirara kaoiski mi siir siyiu hiriinankina dapiski.

¹ Mi krīma ini paniina nwowim? Mi ti iikam whiekakim bidi bidinanim naingwo tibmii kiinim Adi Komii krīmiir Wanin siir yai wakaeyoknam mi kirie nwowim, kara niki boinmimauuim kimiir mi sima iikam kasa kasa rani mi sima krīmiirar kigiyim mi krīma iriipa hiriinan simiir siyiu hiriinana timi ap. Mi krīma dimin taemin bibiyeyim krīmiir nipiyaokiyim simiirin digumii haimriiyugig. Mi krīma ti dimin biyeyim simiirin duguski mi krīma rirmiyya dwo mi krīma iriipa hiriinan inkamin ninkininin niwitiyin siir hiriinan dwo, iyya siya ninkikin iwitiyim, siya yuiskak bi ninkikin iwitikin, siya parurar niwitikin. Mi krīma dimin biyie imiirin duguski mi krīmiir mhi kwoinim kirie dwo, Adi Komii siya nimbina miiya krīmiir sairam. ² Krīmiir nhwowim Jisis siirima kigninkwonam, krīmiir naingwo tibmiiya sair biyin ini siyar ywowin mi tariinanin mi mhoiyya iriipi hiriinan krīmiir naingwo tibmii aiirin wi siyar digaiginiuwi mi wi siyar mi whinkinsiisi. Biyya Jisis siya ha naingwokin mi ta nidid komiyya kara haiya paeyin hiiniya nirioninkin siir mi ta kara mi aonamaka ya dimin kabi rani. Mi whisarii rani, mhoiyya kara wi maigimaigra komiigak nwowi, kara wi ipiyya Adi Komii siir ina iniig miiya nwowa wi sair nidwowi, maeyaua inkam inigakim sim nidwoviya sair.

³ Kima sibgu daingwo, inkam biyeyim siyiu biyie tirim Jisis siir biyya sima io siir nwowim mi sima siirin hik kimpipisu prasae bi hauugim. Mi siya Adi Komii siir

siyü miiyik iirin ina yonkworinuwin mi siya ina yokworinukripkaiyin. Mi kima ti siir siyü iir daingwo, iya hik komii komiiyim kimiir nimbiamiyim mi kima piugi kipi piyao mi kimiir mhi kwoinim opair kipi nwo. Niingaka. Kima Adi Komii siir siyü miiyik iirin donkworinukripkai. ⁴ Mi iya siyü biyieki kimiiram kinankiuwi mi kima wa niriyyü boini mi kima wi nhiekaka nwowi sairsiiyin, aniya? Niingaka. ⁵ Mi kimiir kwoinim ina yaingwo owouu iuguskiyim ti yayim Adi Komii siya kimiir boinkiyim, kimiir whinkinsis haiginiuwam, aniya? Bidi bidiniya inkamin Yokwo Komii sair winin Adi Komii siir yai imiirin siya hiniina win boinkikin,

Kima kariir yinisisimkim, Biyan Inkam Komiiyin siya kigninkiniki hikim kimiiramim kima haiyam mi kima nwoki ididim dimin biyeyim kima tirim simiirsiiyin yio siya kiriirar grab haiginiuwi mi adin siir yinisiimin igao yai siir boinaiginiuwiiyin mi siir hiriinan mi kima hikak kipi nwo mi piugi kipi mi piyao ti siyüin Adi Komii siya tiriiyin kimiirsiiyin. Mi kima ha kipi naingwo ti diminin yio dimin komii rani. Niingaka.

⁶ Dimusi rani, iikamim Adi Komii siya simiiram naingwokwonanaeyim siya simiirin hik pa kigninkin haigi mi siya simiirin siyü miiyikim pa niisiimauwi. Mi iikamim Adi Komii siya kigninkin haiiyim hik mi sima dinokninkin mi yim siirar yinisisimkim.

⁷ Mi hiriinan kiniuwi kima dokworinu hikim Adi Komii siya kigninkinkiyim kimiiram kima haiyam. Siya kimiirar grabaiginiuwi siir yinisiimnan mi kima siir yai aiirar sibgu wakaeyokna. Mi ti hikim kima haiiyim, yim Adi Komii siya kimiir niisiimauwi kimiir whinkinsis haiginiuwam. Siya ha naingwowi kima siir yinisiim miiyik nwowim

mi kima siyiu miyyik dwo. Yipiki adkin siir yinisim iir tio karamae nwowin, ha? Niingaka. Ad nwrkin siir yinisim iir bi kigninkin, sima simiir yinisisim imiirin ha tiowikim. ⁸ Ad whiekakim sima simiir yinisisimim pa sibgu grabi mi adim sima kimiir sibgu grab karam nwowi mi sima wi siir yinisim kiin nwo rani. Niingaka. Yim wi mwraomii yin nwowi. ⁹ Mi krma ti siir daingwo mi krimiir adim nu tiranim sima krimiirin krimiir siyiu biyie imiirsiyar grabaiginiuwikim. Krma simiirsi nwoki ididim mi krma wa ninokninkinim sima ini krimiir kou ywowim. Mi Adi Komii siya ini krimiir adim nuanim simiir haiburin mi ini kougikou siyar ywowin mi krimiir kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin simiir adin yio Adi Komii siyairgin. Mi hiriinanki niuwi, krma siirar kigninkin krimiir siyiu biyieyim krma tirim wi siyar nwoki grabaiginiuwim mi krma wi omwai saika nwoki waiyayokiyokiiyim. ¹⁰ Krimiir adim nu tiranim sima krimiirin ii priei bi grabaiginiuwikim krimiir siyiu biyie imiirsiiyin iya krma yinisim sapisap nwowiyim mi sima simiir kwoinairga naingwo diriraerarikim, siyiu miyyikin krma nwowamin siirin. Mi Adi Komii siya hiniin bi tirikin. Siya krimiirin siyiu miyyik iirar grabaiginiuwikin iinokiinokin mi siya krimiirin, wadiyar mi whindiraerar haiginiuwikin. Mi krma wi dimin whirki swoki kimbu rani, siir hiriinan. ¹¹ Mi iya Adi Komii siya krimiir siyiu biyie imiirsi grabaiginiuwiiyim mi krma hik prasae bi haigim. Mi ta ii aiirin krma maingimairga bi nwowikin. Niingaka. Mi mhoiia ta siya graba krimiirin wi saeya whindiraerar haiginiuwi siyiu miyyikin. Mi krma wi wadiya nwowi. Mi krma wi iripar nongwomamair aekiyami. Iriig.

Mi krma wi mintarao Adi Komii siirin digiumii kipi

haimriiyiugig.

¹² Mi krımıir nhirim ini piyaowim Jisis Krai siir yai aiir wakaeyokna apim. Ini iikamim aru maeyauanki napnaniiyim mi igrib paimwo ignanaokak ha naokiyyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi iya dimin biyieki kimiir nokwoniinwomwiirnininkini mi kima wi kimasiyar kipi naingwoyimyokna. Mi kima Krai siir yai aiiramın wi haini wakaeyokna ap bwakainam kima tira saiir hiriinan.

¹³ Mi kimiir siyiuin kima tiriyaın sibgu mintirao piki hiniin siyiu ikin kima sibgu apanin ti nu iirin. Mi kima siyiu miyyik sibgu tiri mi iki iikamim aru maeyau namam minim sima kimiir swoki kigi, kima Adi Komii siir siyiu iir sibgu wakaeyokna api mi yim sima iriipi hiriinan Adi Komii siiramın wa mi aingwowi.

¹⁴ Mi kima iikam nhirnaka dongwomamair ae. Mi kima siyiuin Adi Komii siya naingwoyiyim kima napam siirarar dap iski. Dimusi rani, kima siyiu miyyik imiir sibgu ap karam nwowi kima wi Biyan Inkam Komiiyaın saika nwo rani. Niingaka. ¹⁵ Kima kimasiyar mintaraona wim wi iki dimin miyyik miyyikim Adi Komii siya diriraerar haiginkwokinim wi simiir hai karamae pi nwowisi. Mi inkam nwirki kimaka nwowi mi siya Adi Komii siir yai aiirin hindara nitkii iuguskii mi kimiirin siya yaeya yai nowimwarkaiyiwi mi yaeya siyiu biyie whir mi owimwarkaiyiwi mi kimiir iikamim sima siir yai aiir wakaei mi simiir naingwo tibmii kina ha nitkiigii mi yio ti hiriinan siyiu biyie iir kipi tir. ¹⁶ Kima kimasiyar mintaraona kima hii hinda kipi priinanae priinanae. Mi kima ha kipi naingwo Adi Komii siir dimin taeminim yim dimin komii rani. Biya Isokin si tira saiir hiriinan. Niingaka. Siya ha naingwokin, ti yayim brougae Ebrahimni siya hauuwim yim yai komii rani. Mi siya dimin miyyik miyyikim siir ad ieya hauuwam tirim

siir nomousimin siir asi kigninkin haigikin, ti diminim mi dimin kibi kibiyim Adi Komii siya hauuwanim siir mhoiia, siya simiirin warar yinkin hauugi. Mi iya siya mhiigi naowa siir nomousimin naesim ha hauuwun mi siya ti dimin miyik miyikim simiirin ina hauuwun siir. Mi siir kwoinin hiriiriyar yaingwo ti naesimin ini ti dimin miyik miyikim simiir haiburim. ¹⁷ Kima bidi yinokninkinim mhoiia siya ti dimin miyik miyikim simiir haiyam swoki tirin. Mi Aisak siir kwoinin Adi Komii siya hwurworwokai siya ti dimin miyik miyikim Iso siir kipi swoki hauu. Mi siya siirin hiniina boinki, kira wi dig nwo rani, kiriirin bidi kiyopsibgikikaigigin. Mi Iso siya siir ad iiramun nhami nhami bi nougin. Mi Aisak siir kwoinin Adi Komii siya hwurworwokaigin tiki dimin miyikmiyikim Iso siir kipi swoki hauu. Niingaka. Iriig.

Mi krima Adi Komii siir yai aiir sibgu wakaeyoknaei, krima wa nimbiyami mhiu Saiona hiriirin.

¹⁸ Mi bidi bidiniyarin iya Adi Komii siir yaiya winwin kima wakaeya kima kimiir nhwoki kigin mi kimar bi wakaekim, Isrel simiir iikamim simiir hiriinan. Niingaka. Yim sima ti mhiuin Sainai nikiuwiyin siir nitkim. Mi ti mhiuin siir mhiu kiu hirin diminin ini paenan kou hirar niuyan. Mi mhiuin siir koua simar kigi waumir yhiuwina siir kou hir nwowi ya ini niibwomambwonan ywonama. Opud naoki nindurunankainaiya ini hiniin ywowa. ¹⁹ Mi simar wakaeki, inkamin ti mhiu kiu iir nwowin kidin pi maskii. Mi ta saiir mhoiia, simar wakaeki, inkamin ti mhiu iir nwowin kauwok boinkiyin mi iya Isrel simiir iikamim sima ti inkamin mhiu kiu hir nokwo kauwokiyin siir yai aiir wakaeyim, sima nidid prasae bi kinkim. Mi sima Moses siir boin, krima pi nididi siir yai aiir swoki wakaeyim. ²⁰ Mi sima nidid prasae bi

kinkim Adi Komii siir yai aiirsiyìn, siya kauwok boínkiya simiir saiirsiyìn. Dimusi rani, siya hinina boínkin, wig biyie kam biyie yínisim nwírkin mi wraisu biyie írkin ti mhiuin siir kingiín niti mi siir napríriri kima siirín wi siiyani kaiyimik aoki. ²¹ Ti iikamim ti dimin iir kígim, sima nidid prasae prasae bi kinkim. Mi yio Mosesin hiriyar mi boín, an kara iriipi hiriinan nidid prasae bi mi kinkin.

²² Mi wim kima ti iikamim ti tariinan Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apim, wim kima ti mhiuin siir bi nitkim, wim kima wi mhiu whirin Sainai nikiuwiyìn siiram nitkim. Omin Adi Komii siya nwowin ninomor kou hir, sima ti om iirín ha dapikim om Jerusalem, omin paekwosim whiekakiwhiekakim iripa sima nongwomamair aeyin kríma nitanin siir. ²³ Wim kima iki Adi Komii siir yínisisim whiekakim simakar nitkim, yipiki siir dimin miyik miyik imiir haiyanim. Mi kima wi iripar nangiriyiuiuwu mi wi maírgimaírga komiigakar nwowi. Adi Komii siya kimiir inígim mi simiir iníg ikim, siya bidi winim siir yokwowa ninomor kou hirana saiir. Mi siya ina ninoknínkinin, yipikin siir yínisimín. Wim kima Adi Komii siiram bidi yitim. Adi Komiiyìn siyaírgin, yipikin iikam whiekakim simiir kígirkakanin. Mi iikam ombud komiiyìn simiirín wi siyar hidi. Mi iikamim biyanim, yipiki biya Adi Komii siya boinim hinin dimin whirki bi kimbugim sima wi saikar nwowi siir om iir. ²⁴ Kima Jisis siiram nitkim inkamín krímiir kaoprigi okwowyin. Adi Komii siya yaeya kitibmii boín win hauugikin mi yio siya kimidiniya krímiir kwahauugi, krímiir whinkinsiis haiginiuwam Adi Komii saika kríma nongwomamair aekiyamam. Siya bidiyar yaowin, siir nhie aeya naokiinaiiniam. Mi bidi bidiniyarín, inkam nwirin Ebel nikiuwiyìn siya naowa mi siir nhieya ina mi

aokiinainama. Mi Jisis siir nhieya ini Ebel siir nhieya saiir haibura. Mi Adi Komii siya Ebel siir nhie aiir kigiya mi siya Ken siirin io prasae prasae bi nwokin. Mi siya hiniina yaingwo, ti siyu biye hiriinanin Ken siya tirkiiyin yio miyik rani. Mi siya siirin siyu biye ina swoki tir haiginiuwun. Jisis siir nhieya Adi Komii siya krimiirin sairsiyar nanmaiwarkainakin.

²⁵ Kima kimasiyar mintirao wim wi yayim Krai siya boinmimauuim kimiir simiirin wi digiumii pi haigingigisi. Biya Adi Komii siya ti mhiun Sainai nikiuwiya siir nokwoun mi siya siir yayim ikam imiirin hirar nokwo boinmimauugi. Mi ikam nhirim yim ti yayi imiirin ini yimiyuwim. Mi sima ta Adi Komii siya tirtumbu haiginiuwa simiir sairsi nidamim ini siyu karam ywoun. Mi nim krma ta siya tirtumbu haiginiuwa sairsi mi idamim wi piki hiniin siyuin si mi idami krma siir yayi aiirin digiumii haimriiyuwi, ha? Niingaka. Siya Adi Komii siir omin ninomor kou hirarin siir hiranki nitkin, krimiir digworaekwo whiekakim simiir boinmimauuwam. Mi nim krma nidamni siyu karamka. Niingaki niingakiinga. ²⁶ Mi biya iya Adi Komii siya mhiu Sainai hir nokwo boinmimauugiyin siir yayi imiir, nu ini warar kiisikiyin. Mi tariinanin siya ini yaeya yayi kwir swoki bingikaiyin. Kara wi nu siirara tirkii rani, siya siyar kiisisam. Niingaka, kara wi nu ninomor sowiirar tirkii mi wi sowar kiisiswowi. ²⁷ Mi ta yayi saeya hiniina boinka, kara wa swoki tiri, saeya krimiirin hiniina niisimauuga. Biyarin iya Adi Komii siya nu iir nonkwokwokiya mi mhoiya ti nu iirin mi digworaekwo whiekak ikim simiirin siya tirkii, sima wa kiisikii. Mi digworaekwo whiekakim wa diguguskii. Mi digworaekwowim iki wara kiisis karam nwowim, yim Adi Komii siya simiirin wi hiriyar kigninkin oki.

²⁸ Digworaekwo whiekakim Adi Komii siya krimiir hauuwanim yim ini siir om hirar nwowim, omin iikam whiekakim mi digworaekwo whiekakim simiir kigirkakiyin siir. Mi yim ti digworaekwowim yim wi wara kiisiski rani. Niingaka. Mi krima simiirsiyin maigimaiga komiigakar dwo. Krima Adi Komii siir inigin asi hainanprapraskii. Krima siyu miyikin siya naingwoiyin krima tiram siirsi hainan prapraskii. ²⁹ Mi krima wi hiriinan digworaekwowim simiir asi tiri. Dimusi rani, krimiir Adi Komiiyin siya ini paenan ywowin digworaekwo whiekakim pi siyar niugisinki. Mi digworaekwo whiekakim maigimaiga siir nwowaiginiu karam nwowiyim, simiirin wi siyar niugisin iuguski. triig.

13

Kima krimiir akamim simiiram naingwokwonanaei.

¹ Mi kima kimiir akamim Kraisiirim, simiiramim hiriyar daingwokwonanaei. ² Kima iikam nhirim om whiranki nitiyim simiirin igi haigi idwokaigi. Dimusi rani, biya iikam nhirim sima ti hiriinan siyuin siir bidi tirim. Sima bi ninokninkinkim ti inkamim igi sima haigi idwokaigiyim yim paekwosim imaigim Adi Komii siir om hiranki nitkim. Mi iya sima kimiir omaka nitiyim kima ninokninkin kamaeka. Niingaka. ³ Mi kima iki iikam nhirim maeyaua hiuyokiyokaiya sair hiugripkiikaigiyim, simiirsiyin naingwoyimyok prasae kipi kin. Kima hir wara ninkin oni haniinaka. Mi kima iki iikam nhirim iikam nhirkim nonkwobumbuninkin haiginiuwiyim simiirsiyin naingwoyimyok prasae kipi kin, kimar haini haniinaka, ta hika.

⁴ Kima ha daingwo onkworinunani nonkwonani siyuin yio siyu biye rani. Mi kima nonkwonani, siyuin siir kipi haiburgik. Mi hii kipi priinanaeyam. Dimusi rani, kima ti

hiriinan siyiu biyie iir tiri, kimiirin wi Adi Komii krimiir Wanin siya hidi.

⁵ Kima umir hoimgak haiyim kipi kigmar. Diminin kima haiyin kima hiniina daingwo, yio ini mi owin. Dimusi rani, Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii saiir nwowa saeya hiniina boinkika. Kara wi kimiir haiburgig rani. Mi kimiirin wi digiumii haimriiyugig rani. Niingaka. Kimiirin wi karar mi kigriraowi. ⁶ Adi Komii siya ta hiriinan yaiya minam boinkikin, krima nwoki inokninkinim. Adi Komii siya ini krimaka kingiina nwowin. Mi krima iraka nwiraka kingiin dwo. Mi krima hiniina boin,

Krimiirin Biyan Inkam Komii siya whinkinsiis haiginiugin. Mi krima siyiu biyeyin iki iikam ima tiriyin krimiir, siirsiyin kipi nidad.

⁷ Mi kima iikamim biyanim simiiram ti swoki aingwoki. Krimiirin simar sibgu kigriraokim mi kimiirin sima Adi Komii siir yai miyik miyik imiirar boinmamaugim kima dimin taeminim sima tirim mi siyiuin sima sibgu apim Adi Komii siir yai aiir siiram ti swoki aingwoki. Mi wim kima ti siyiu hiriinanin sima tirin siirar timi ap. ⁸ Mi kima Krai siir yaiya biya kima wakaeya saiir sibgu wakaeyokna ap. Dimusi rani, Jisis Krai siya wi hiriyyar nwoyokiyokiii, iinokiinokin siya wi wara kisina rani, yaeya nwowamin. Niingaka. Mi siir yaiya siya mi boinmamauwa saeya wi wara kisina rani, yaeya, wi hiriyyar mi okripkaigi. ⁹ Mi kima kimiir kwoinim kipi kiwaki, iki yaipai yaipaiyim iikam nhirkim sim boiniyim biya kima waka kamae nwowim kimiir kwoin imiir kiyaiyamim, yim sima minam tiri, kima Adi Komii siir yai kibiya digiumii saiir haigingigim. Mi iki dimin miyik miyikim Adi Komii siya tirim, kimiir whinkinsiis haiginiuwam. Yim minam tirkim kima Adi Komii siir yai aiir nwoki wakaeyokna

apim. Kima tira saiir hiriinan. Mi ti yayim iki iikamim sima boinmimauum naeni siyiun si, yim dimin komii rani. Mi ti hiriinan siyiun siir tiriyim, yio Adi Komii siir yaiya saiir bi sibgu onkworinuwikin. Niingaka. Adi Komii siir naingwobumbuwa krimiirin wi saeyar whinkinsiis haiginiuwi, kima sibgu okworinuwamin.

¹⁰ Jisis siya paeyin hiiniya nirioninkinin siirin minam naokin, kimiir nanmaiwarkainaim. Mi iikamim sima Moses siir yaiya saiir wakaeyoknaei mi wraisu hirii hiriyar nisomsom aokao ninkinimiiyaenanaei Adi Komii siir, ya hiniinga, ta Jisis siya naonama paeyin hiiniya nirioninkinin si wi dig di nwowi, simiir dimin biyie biyeyim simiir haiyopriimdiyumiigiyim. Mi sima hirii hiriyar tiri mi ta Jisis Kraiis siir miya simiir whinkinsiis haiginiuwim wi dig nwo rani. Simiir dimin biyeyim simiir haiyopriimdiyumiigiyim. Niingaka. ¹¹ Mi prismi biyan inkam komiyyin siya pi wraisu nhieyim sim nisomsom aokaowim, pi simiir haii. Mi siya ti nhie imiir haiyyin mi siya pa napninopkainami Adi Komii siir maeyaua hiuyokiyokaiya dimin whirmin whirminki kimbu karam nwowa saiir hiriir, maeyaua Adi Komii siyar nwowiya saiir. Mi siya ti nhieyim pi hii idwo hir nini haiginiuwi, dimin biyeyim iikam ima tirim simiirsi. Mi ti prismi biyan inkam komiyyin siya wraisu imiirin pris inkam nhirim simiir hauugii, sima nani anagiuwim, om komii siir yaba maeyaua sima niinanakninkina saiir. Mi ti diminin Kraiis siya tirin, yio iriipi hiriinanaingin. ¹² Mi Jisis siya omin Juda iikam sima nwowiyyin siir yaba hir naokin, maeyaua sima niinanakninkina saiir. Mi siir nhieya ha naokiinaiiniya mi iikam krimiir dimin biyie biyeyim saeyar yiinaki. Mi krimiirin wi dimin whirki kimbu karamae saeya nwoki owaiginiuim siya maeyau bwaekii idowiiya hir naokin. Dimusi rani, wraisu sima

naoni haninaka, tasi siyar nao iskiyin. Mi siya siir piu aiarar ninkinimiyaeakin Adi Komii siirin. ¹³ Krima biyyin iikamim simiir yai imiir kipi wakaeyokna yayim biya Adi Komii siya hauwim, Mosesni. Krima Krais siir yai imiiram arar dinmiininkin kripkai. Dimusi rani, tiki iikamim biya Moses siir yai aiar wakaeyokna apim, sima Krais siir nikwowaisiigim. Mi siirin, sima yisomkiyitkaigi. Mi iikamim, krimiirin wi hiriinan siyu biye iiarar mi tiri biya Kraisni sima tira saiar hiriinan. Yio tiriiginin yio dimin komii rani. ¹⁴ Krima dimin taeminim biya Moseski si napim simiirsi kipi nidad simiir haiburgigsi. Kima dimin taeminim simiirin haiburgig. Dimusi rani, ti nu iirin, krima om kamaeka krima nwoyokiyokiyim. Mi om kibiyin Adi Komii siya diriraerarin mhoyiya krima nwoyokiyokiyinin krima siiramar nwoi. ¹⁵ Mi krima inokininokin maigimaigra dwonanae. Mi Adi Komii siir inig iiarar dokboin praprasnanae. Mi siir inigin siir timi boinmamauu iki iikam nhirim simiir. Dimusi rani, ti dimin komiyyin Krais siyar tirin siirsi. Mi ti dimin hiriinanin krima tiriyyim krimar hauunaeyim yim ini wraisim Adi Komiini, krima ninkinimiyaeiyim ini simiir hiriinan ywowim. ¹⁶ Mi inokininokin kima irni nwirni whinkinsiisam daingwo. Yio ti hiriinan siyu kibiyin yio ini nae kibi kibiyim iikamkim sim ninkinimiyaeiyim Adi Komiini maigimaigra siya nwowam ini simiir hiriinan ywowin.

¹⁷ Kima kamim yipiki kimiir bii nwoyiyim mi kimiir kigriraowiyim simiir yai imiir sibgu wakaeyokna ap. Mi sima kimiir kigriraowi mi kimiir whinkinsiis haiginuwi. Mi mhoyiya simiirin wi Adi Komii siya hidi siyuin sima kigriraowin siirsi. Mi kima simiir yai imiir sibgu wakaeyoknaei mi sima ta miya kimiir kigriraowiya sairin wi nwoki sibgu kigriraowim. Mi kima simiir yai imiir

wakaeyokna karam nwowi mi simiirin digiumii haimriiyugigi mi sima ta mii aiiramin, wi maingimairgakak nwo rani. Mi sima wi kimiir whinkinsiis rani, Kraiis siir yai imiir wakaeyokna apim kima tira saiir hiriinan.

¹⁸ Kima Adi Komii siiramin krimiir whinkinsiis haiginiuwamin, hirii hiriyar kwisboinanae. Dimusi rani, krima dimin biye whir bi tirbugin. Mi krima wi nididgak ha nwo rani. tinokiinokin krima siyu miyikin, siirrarar mirii ninkiyaenanaeikin. ¹⁹ Kara kimiirin dimusi boinwirwirikripkai rani. Kara minsi boinwirwiri, kima Adi Komii siiramin hoimgak kwisboinanae kariir whinkinsiis haiginiuwamin, kimiir swokini kignakisasauum.

Kima Adi Komii siiram kwisboin iikam krimiir whinkinsiis haiginiuwim.

²⁰ Adi Komiiyin yipikin iikam krimiir nwo haiginiuwiyin hisranua Jisis siirin ie hiranki siyar hidninsiin idwokin. Mi siya ini omwaiyar swoki waiyain. Mi siirin siya yokmwın okwo haiginiu, krimiir Biyan Inkam Komii nwowam. Inkamin sibsib kigriraowiyin siir hiriinan. Mi siirin siya nokmwın okwo haiginiugin krimiir kigriraowam. Dimusi rani, biya siya bidiyar yaonamin. Mi siir nhieya bidiyar yaokiinainiya krimiirsi, ya tariigina ya kitibmii boina biyana Adi Komii siya nimbingika ya saiir kirie haiginiugika. Mi ta Adi Komii siir yaiya ya wi hiriyar nwoyokiyokiikaeyami iinokiinokin saeya wi siir kwoin iir kisina haigi rani. Niingaka. ²¹ Kara ha naingwowi Adi Komii siya dimin miyik miyikim wi kimiir nwoki hauuwim kimiir whinkinsiis haiginiuwam. Mi krima wi digi digar niki owim dimin taeminim siya boinim krima tiram mi kara ha naingwowi Jisis Kraiis siir kirieni miya siya naingwowa kima miriia saiirin wi siya nwoki whinkinsiis haiginiuwim. Mi krima Jisis Kraiis siir

inig iirin inokinokin hiriyar hainananae. Kaimwoka. Iriig.

Nikopkaigiyar yai aeya.

²² Ti kariir akamim, kara kimiirin minam boinkikin, kima ta yaiya saiirin sibgu wakae ta yaiya kara kimiiram winkiya saeya yai priei rani. Ta yaiya kara winkiya ya kimiir kwoin imiir whinkinsiis haiginiugika. ²³ Mi kara ha naingwowi kima whiekakar in dinokninkin, krimiir akam kibiyin Timoti, kam biyeyim sima siirin maeyaua hiuyokiyokaiya saiir hirankar nonkwo iuguskikin. Mi siya kariir oma tiriirin nimbiniisasauugiswo mi siirin wi kara pi yikiunaniyin kimiir nini kignakiyam in.

²⁴ Kima iikamim kimiir kigriraowiyim mi iikamim naingwo tibmii kiin ikim kimiir warauranim kima simiir dokboinmama in. Mi krimiir akamim nu Itali hiranim yipiki Kraiis siir yai aiir wakaeyokna apiyim, yim sima iriipi hiriinan kimiir mi okboinmama in gikim.

²⁵ Adi Komii krimiir Wan in siir naingwobumbuwa in kimakar nwowa. Iriig.

Yai Win Kibiya

The New Testament in the Sepik Iwam Language of Papua New
Guinea

Nupela Testamen long tokples Sepik Iwam long Niugini

copyright © 1989 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sepik Iwam (Iwam, Sepik)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 12 Jun 2019 from source files dated 1 Oct 2018

5350dc83-93b2-5000-9c98-dcdb728ba84f